

Leven in tijden van Corona

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filip Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Donald Buyze, Jem De Winter, Roger Baert

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
25 juli, 26 september

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht

Een knuffelloos bestaan	4
Activiteiten uit de regio: De Geus	7
Wat had je gedacht? balkoninzichten	8
Alles kan beter, maar dan op anderhalve meter	10
Ode aan de laborant - Pablo Neruda	13
Activiteiten uit de regio: Poincaré	13
Jos	14
Kalender:	16
Activiteiten uit de regio: Willemsfonds nieuwsbrief.	18
Activiteiten uit de regio: Willemsfonds	20
Groeten uit Bredene	21
Het is teveel...	22
Een annex bij een niet essentieel artikel	23
Grenzen aan de tolerantie	24
Activiteiten uit de regio: UPV Kortrijk	25
Een persoonlijk Corona-verhaal	26
Afscheid in tijden van Corona	26
Activiteiten uit de regio: Mozaïek	30
Activiteiten uit de regio: UPV Waregem	30

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Dag beste Zoeklichtlezer.

Het virus is hardnekkig. Reeds bij de vorige uitgave van Zoeklicht moesten we de nodige afstand houden. Nu nog waarschuwen de virologen ons dat de pandemie nog niet voorbij is, alhoewel de lijst met de cijfers van besmette personen minder indrukwekkend is dan eind april.

Wij zagen een uitdaging in de crisis en legden alle redacteuren een opdracht voor om hun eigen quarantaine te gaan beschrijven.

De activiteiten in de verschillende vrijzinnige centra zijn wat beperkter dan anders en jullie kennen de reden. Alle activiteiten die je binnen in kunt vinden zijn in voorwaardelijke wijs gepubliceerd ! Ga voor de activiteiten in de zomer toch nog eens na op de web sites van de centra in hoeverre zij de corona crisis ondertussen overwonnen hebben.

Wij hebben ook droevig nieuws : boegbeeld Jos Naessens is van ons heengegaan. Wij wijden een bijlagen aan zijn overlijden.

Veel leesplezier en dat wij elkaar binnenkort in lijfelijk mogen ontmoeten.

Marc Boone

Een knuffelloos bestaan

De wereld is in oorlog. Een tijdelijk, federaal oorlogskabinet heeft het roer van de Belgische sloep overgenomen. Het Belgenvolk stemt zwijgend met die junta in. Zelfs de nationalistes stoppen hun geraaskal. Oorlogskabinetten en oorlogstaal zijn een zalf die de jeuk aan de bruine, nationalistische aars mildert.

Het orakel van het commercieel, technocratisch bestuur treft de bevolking zwaar. De burger wordt het knuffelen ontzegd. Voortaan wordt rondom iedere burger een cordon sanitaire getrokken. De straal van die cirkel – anderhalve meter – werd met wetenschappelijke precisie bepaald. Over het Kanaal, in Groot-Brittannië, waar men nog met voeten en duimen in de knoop zit, worden de burgers geacht hun sociale contacten op 2 meter afstand te houden. De generaals ordonneren luid dat de vijand al ruim onze linies is binnengedrongen. Iedere aanzet tot knuffelen zal als een daad van collaboratie beschouwd worden.

Kot

Blijf in uw kot! Mijn kot heeft gelukkig nog een wilde tuin. Het observeren van al wat kruipt, kriebelt of zweeft, is al een wonderlijk avontuur op zich. Nog wonderbaarlijker zijn die observaties doordat in de omringende tuinen met ware doodsvreemde gifspuit gehanteerd wordt. Niet ieder mens heeft oog voor de rijkdom van de diversiteit. De Vlaming knuffelt liever natuurarmoede dan natuurrijkdom.

Zoals bij vele gezinnen het geval was, waaide eveneens een opruimingswind door ons kot. Zo las ik opnieuw veel wijze en mooie boeken terug die in de vergetelheid van uitpuilende boekenkasten stonden te verpieteren. Waarom vergeten we die gekraakte ruggen bij tijd en stond nog eens te knuffelen?

Taalarmoede

In Wallonië, een streek waar een vleugje buitenland aan hangt, kregen de inwoners een “distance sociale” te respecteren. De Vlaamse woordvoerders etaleerden onbeschoemd hun taalarmoede en legden de knuffelbeperkingen aan de Vlamingen als een “social distance” op. Het had evengoed contact-afstand, sociale-drempel, schutskring, schutafstand, sociale perimeter, beschermingskring, hoestdruppeltjesbereik, ... kunnen wezen. Het Vlaamse schrijversgild had er ongetwijfeld een pakkende term voor gevonden. Maar junta's en schrijvers hebben altijd al ruim afstand van elkaar genomen. De moedertaal schildert de betekenissen die we aan de wereld geven. Wie een mens zijn eigen taal ontnemt, dringt hem andere betekenissen van de wereld op. Vrijheid van denken en het knuffelen van de moedertaal gaan daarom hand in hand.

Oorlogstaal

Engels, de taal van het militair-industrieel-financieel systeem, is tot het lingua franca van de wereld gebombardeed. De politiek, een kompas dat zich naar vernoemde polen richt, heeft die taal bij mondjesmaat aan de scholen opgelegd. Zo verdween de focus op het onderwijzen naar het opleiden van jonge

mensen tot strijders op het militaire, industriële en kapitalistische slagveld. Je merkt dat bv. goed bij de digitale kennis van de laatste generaties. In plaats dat ze vaardigheden met digitale media aangeleerd kregen, werden ze opgeleid om louter met de onvrije producten van de digitale monopolisten om te gaan. Zelfs het taalgebruik in de scholen of liever gezegd de opleidingscentra getuigt van een verregaande onderwerping aan oorlogstaal. Neem een actuele weekindeling van de scholen door en je vindt er geheid een pak oorlogstaal in terug. Zo worden de lessen in de buitenklassen nu als outdoor-teaching aan de man gebracht. Het knuffelen van degelijk onderwijs is een nochtans een kenmerk van een vrije samenleving.

#slagzinnen

De reclameborden in het straatbeeld braken oorlogstaal: “#keepyourdistance”, “#flattenthecurve”, #staysafe ... Let bovendien op de gekke hekjes. Het is een instructietaal, een taal om te bevelen. Computers worden bediend met bevelen, met instructietaal. Het toenemend gebruik van dergelijke machinale grammatica is een aanduiding dat de bevolking aan de bevelstaal went. De taalrijkdom van de kromme en wispelturige menselijke taal moet het afleggen tegen de armoede van een geijkte, lineaire machinetaal. Het wordt tijd de taal van het bevel staalhard te negeren en de rijkdom van onze taal te knuffelen. Het knuffelverbod kan ons daar niet van weerhouden. Bij het aanzien van al die Engelstalige opschriften dachten de transmigranten dat ze reeds in Engeland aangekomen

waren. Dat verklaart waarom ze uit de nieuwsberichten verdween zijn.

Het slagveldnieuws

Dagelijks wordt het aantal gewonden en gesneuvelden in kaart gebracht. Het is een hysterisch carnaval van cijfers met kleurige grafiekjes als tierlantijntjes. Niemand maakt duidelijk voor welke modellen die cijferstroom staat, noch welke statistische fout en relevantie ze met zich mee dragen. Oppervlakkigheid en de waan van de dag wordt als een kwaliteitsoogmerk op de berichtgeving gekleefd. De dagbladen worden met leegheid gevuld. Zelfs nu de competitie op apegapen ligt, slaagt het journaal er dagelijks in kolommen met sportnieuws neer te pennen. De blijf-in-uw-kotverslaggeving door de in hun kot verblijvende verslaggevers is het knuffelen niet waard.

Het nepnieuws draait met vrolijke pirouettes tussen de andere verslaggeving op het gladde nieuwsijs piste. Velen weten het kaf van het koren niet meer te onderscheiden. Door het jarenlang consumeren van oppervlakkig nieuws en het aanklikken van clickbait (een goed Nederlands woord zou klikuitlokking kunnen zijn) is de kritische kijk van de bevolking naar een bedenkelijk niveau gedaald. Complottheorieën zijn mentale virussen die harder dan het SARS-CoV-2-virus te bestrijden vallen. Het knuffelen van onafhankelijke media (vrij van reclame en andere inmenging van multinationale ondernemingen) is een ideaal masker om zich tegen de besmetting van snel behapbaar, vals nieuws te beschermen.

De maskerade

Bij de aanvang van de oorlog komt een viroloog in opdracht van de junta uitleggen of het dragen van een mondmasker voor de burgerbevolking dan wel, dan niet, mogelijks gewenst of zinvol of nodig zou kunnen zijn. Zijn lichaamstaal zweeft bedenkelijk boven het kluwen van zijn spreektaal. Hij moet namelijk koud, lauw en warm blazen om een ontluisterend feit te maskeren. Voorraden zijn volgens een liberaal economisch dogma te mijden. Blauwe hersenkronkels besloten een strategische voorraad mondmaskers te vernietigen. Het voorzorgprincipe werd onder een neoliberale stoomwals als paniekzaaijerij de grond ingeboord. De deskundige diende de ongemakkelijke waarheid dat het beleid het vooruitdenken niet knuffelt met mondmaskergepraat te maskeren.

Grijsheid

Auto's hebben de baan geruimd. Wandelaars en fietsers maken dankbaar gebruik van het verminderde gevaar en de betere luchtkwaliteit. Wereldwijd wordt vastgesteld dat het uitspansel blauw geworden is; Chinezen zien elkaar weer aan de andere kant van de straat lopen; Indiërs kunnen weer van de toppen van de Himalaya genieten; Romeinen merken tot hun verbazing dat er heuvels rond Rome liggen. In Vlaanderen snellen tweewielers de wandelaars voor de voeten en trappelen de wandelaars voor het wiel van de fietsers. In de dagelijks krimpende open ruimte wordt naarstig naar groene plekjes gezocht. De Vlaming vindt ze nauwelijks. Zelfs langs de gekanaliseerde Leie, dat een waterlijn omzoomd met groene rustige oases zou

kunnen zijn, schieten betonnen appartementen als zwammen van verrotting uit de grond. Het beleid knuffelt verkavelaars en betonmolens en de Vlaming droomt met heimwee naar zijn muur van beton aan zee.

Een mentale afstand

De andere mens is een potentieel gevaar geworden, een mogelijke drager van de vijand. Argwaan is het devies. De fysieke afstand roept parallel een mentale afstand op. Gesprekken met onbekenden lopen stroef en worden haastig met een haastige glimlach of een verontwaardigde frons afgesloten. Het is alsof de bacil zich al in het uitdrukken van de taal heeft genesteld.

COVID19-sterren

De Jodensterren inspireren bewindslui om de burger met een digitale Covid19-ster uit rusten. Sommigen dromen hardop van een 1984-dystopie. In die nieuwe politiestaat trappelen de bottines niet meer op straat, maar hebben app's iedereen, dag op dag, nauwlettend in het vizier. De burger heeft al welwillend de ondoorzichtige en onvrije software van Microsoft, Apple, Google en Facebook aanvaard. Het is een argument voor de staat om zelf toepassingen op te leggen die het volk in de gaten houdt. Het wordt tijd de bepalingen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens te gaan knuffelen.

Oververhitte hersenpan

Het digitaal vergaderen is nodig geworden. Het is zoeken naar een goede toepassing. De ene deelnemer heeft al meer oog voor de bescher-

ming van de persoonlijke gegevens dan de andere. Vrije software is voor een meerderheid zelfs een onbekend begrip. Sommige leden van de vereniging zijn minder beslagen in het werken met een computer. Ik merk dat enkele trouwe deelnemers aan de gebruikelijke vergaderingen door de digitale drempel afhaken. Afhaken of uitgesloten worden?

Bij digitaal vergaderen krijg je een ander zicht op je medemens. Soms is dat ontluisterend als je door de opstelling van de camera de neusharen van iemand kan beginnen tellen. Van een menselijk gesprek is geen sprake want af en toe verwatert het geluid tot gebrabbel of zweeft het op en neer of gaat zich achtergrondgeluid mengen. Na een uurtje vergaderen raken mijn hersencellen oververhit. Met alle bewondering voor de digitale techniek, maar mijn gestel is blijkbaar niet in staat zich daar goed in te schikken.

De helden

In nood kent men zijn vrienden. De samenleving blijft overeind door toegewijde zorgverstrekkers, vitale beroepen, de vrije kennis van wetenschap en techniek, sociale zekerheid, burgersolidariteit en vrijwilligerswerk. De waarde van veel kleine, gewone zaken of omgangsvormen komt in de consumptie-stilte bovendrijven. We voelen terug dat gezondheid, sociale contacten, een gezonde leefomgeving, een open en groene ruimte belangrijk zijn. Die terreinen moeten terug geknuffeld worden, de nodige middelen krijgen en uit kapitaalgulzige en ondemocratische handen gehouden worden. We worden allemaal helden als we die regie nauwlettend in het oog blijven houden.

Afdankertje

Vandaag de dag wordt advertentieruimte met dankwoorden gekleurd. Dank aan onze werknemers, valt te lezen. Op andere fora valt te lezen dat de Covid19-crisis een signaal is om versneld op robotisering in te zetten. Bedankt werknemers? Straks voor ze bedankt.

Bedankt

Bedankt om het Zoeklicht te lezen.

KALENDER 2020

Door de lockdown in de lentemaanden werden de tentoonstellingen verplaatst naar het najaar. Dat in de hoop dat onze tentoonstellingen tegen die tijd weer normaal zouden kunnen verlopen.

RIK LEMAITRE

Oktober 2020 - Opening: zondag 4 oktober, 10.45 u

TEKENINGEN

Mijn interesse in Kunst was er al op jonge leeftijd. In Kortrijk in de jaren 60 was het moeilijk om aan je trekken te komen. Het Broelmuseum boeide mij, maar zonder een groter plaatje te kennen.

Mijn plastische vorming begon pas na mijn humaniora; een jaar Academie in Gent en Normalschool bij Octave Landuyt. Drie jaar werken in het Museum voor Hedendaagse Kunst (nu het SMAK) bij Jan Hoet verbreedde mijn horizon nog verder.

Meer dan 30 jaar gaf ik les aan de afdeling Beeldende Vorming in het Atheneum te Kortrijk (nu Athena campus Pottelberg).

Tegenwoordig probeer ik met mijn tekenwerk een nuttige plaats in te nemen in de (kunst-)wereld van nu. Ik maak tekeningen van diverse formaten en met diverse start- en eindpunten. Graag toon ik mijn werken in een georkestreerde setting.

PIET SILEGHEM

December 2020 - Opening: zondag 6 december, 10.45 u

GRAFIEK

Van vorming ben ik ingenieur-architect... een benaming die iets tegenstrijdigs in zich draagt of juist niet: techniek en creativiteit samen gebracht. Ambacht en inspiratie, kunde en zien, tijd vinden om het te leren en tijd zoeken om het uit te drukken.... Ook dat vind je terug in veel kunstvormen maar zeker in grafiek. Uitdrukken.. dan wel letterlijk en figuurlijk tegelijkertijd.

Grafiek laat mij toe beeldend dingen uit te drukken op een manier die ik moeilijk anders kan bereiken. En de mogelijkheden zijn quasi onbepaald. Ik experimenteer graag met diverse technieken en dit maakt het voor mij uitdagend: grenzen vervagen, vindzels laten dingen opleven. Bovendien heb ik ondervonden dat je met de meest eenvoudige materialen en middelen grafisch werk kan creëren, een bijkomende uitdaging.

Thema's zijn er genoeg voorhanden, maar ik vind mijn inspiratie voornamelijk in twee onderwerpen : in natuur en mensenkoppen, of de combinatie van beide, soms letterlijk. Verbindende kenmerken in mijn werk zijn structuur en textuur, dankbare ingrediënten om te gebruiken in grafiek. Het leidt soms tot ongewilde barok of pure abstractie...

Zie wat je wil zien...zie wat je kan zien.

JOSÉ VANDENBROUCKE, MICHÈLE DIVOY, PHILIPPE LEMAIRE

November 2020 - Opening: zondag 1 november, 10.45 u

COLLAGES

José Vandenbroucke is al jaren één van de trouwste medewerkers aan dit tijdschrift. Al een heel leven is hij artistiek bezig, o.a. als performancekunstenaar, als dichter, maar ook als collagist. Voor deze tentoonstelling wil hij twee Franstalige vrienden uitnodigen.

Michèle Divoy komt uit Luik. Zij maakte naam als collagiste, schrijfster, tekenares, fotografe en bewaakster van de poëzie uit Breils lied Il Neige Sur Liège.

Net over de grens, in Villeneuve d'Asq, woont Philippe Lemaire. Als schrijver en collagist werkte hij mee aan verscheidene publicaties. Onder zijn eigen naam verscheen o.m. Colleur de rêves, waarin hij, naast collages, het verslag maakt van zijn dromen.

MARIEKE EGGERMONT

Januari 2021 - Opening: zondag 3 januari, 10.45u

TEKENINGEN

Marieke Eggermont heeft Tiegem als geboorteplaats en woont nu al lange tijd in Gent.

Zij volgde les aan de academies van Kortrijk en Gent en was werkzaam als regie-assistente voor het Gentse theaterhuis Victoria.

Professioneel werkt zij aan veranderingsprocessen die gericht zijn op gelijkwaardige inzet in diverse werkomgevingen. Over haar artistieke werk zegt zij:

Mijn artistiek werk is geschreven en getekend en dikwijls gecombineerd. Ik haal mijn inspiratie uit eigen indrukken of ik maak een reeks zoals recent 1875-1975 (associaties bij 100 kunstenaars die in die periode hun geboortjaar hebben).

Gedichten wisselen af met korte teksten nooit lang. Ik werk klein en varieer, meer dan met technieken, met grondstoffen. Ik combineer aquarel met potloden, met kaarsvet, types papier, zelf samengestelde verf van kruiden, textiel of badkamergerie,... Het kan van alles zijn. Verder zijn scheuren, gaten en lagen ook typisch voor mijn werk. Ik ben van fouten gaan houden.

Wat had je gedacht?

Balkoninzichten

De redactie had afgesproken dat iedereen verslag zou uitbrengen over zijn persoonlijke beleving van de quarantainemaatregelen rond de covid-19-pandemie. Terzijde: ik had liever kunnen schrijven "haar of zijn persoonlijke beleving", maar de trieste werkelijkheid is dat ondanks herhaald aandringen vrouwen niet zo happig schijnen te zijn om redacteur te worden van dit blad. Dit dus geheel terzijde.

Over persoonlijke beleving kan je schrijven in de vorm van een dagelijks bijgehouden dagboek, maar na enkele dagen bleek al dat mijn natuur - net als Dé Natuur - zich verzet tegen opgedrongen maatregelen, discipline en regelmaat. Anders gezegd bleek ik te lui daarvoor. Bernard Decock vatte het wetenschappelijk op, dat is dan weer zijn natuur, en beschreef zijn quarantainetijd thematisch.

Ik besloot uiteindelijk om wat me min of meer uitzonderlijk voorkwam te beschrijven vanuit mijn terras, dat kenners wellicht eerder een groot balkon zouden noemen. Dat wil zeggen dat ik uitkeek op de fenomenen op de straat, maar ook noteerde wat ik op de radio hoorde van op dat terras en voor de

volledigheid ook wel wat ik waarnam als ik me sporadisch even naar de slager, de krantenwinkel of natuurlijk ook de apotheker begaf.

De platanen voor mijn deur werden vorige november gakandelaard. Daardoor zag ik goed de bioscoop in mijn buurt, het kinderdagverblijf aan de overkant en de geparkeerde auto's in de straat. In normale tijden merk je zo tegen april langs je neus weg op tegen je huisgenote: tiens, de platanen dragen alweer flink wat blaadjes, je ziet bijna de Budascoop niet meer, om daarna tot de orde van de dag over te gaan. Tijdens coronatijd volgden we elke dag nauwgezet elke dag, bijna uur per uur, de groei van de blaadjes en de beperking van het uitzicht. Ook de nestbouw bij merel, ekster, bosduif en koolmees verdiende onze onverdroten aandacht, we vonden zelfs de roep van de houtduif niet langer hinderlijk. De oorzaak hiervan was niet ver te zoeken, er gebeurde namelijk niets anders en dan bieden gebeurtenissen uit het beetje stadsnatuur dat zich aanbiedt een uitkomst.

Dat gebrek aan gebeurtenissen leidde er na verloop van weken ook toe dat de goedbedoelde telefoontjes met familie en

vrienden na twee minuten waren afgelopen, we wisten nergens van behalve van een pandemie.

De schaarse mensen die zich op straat waagden vormden wel een mooi studieobject. Vroegere passanten zouden het niet in hun hoofd gehaald hebben om luidkeels en ongegeneerd van op hun parkeerplaats gesprekken te voeren met oma en opa aan het open raam op de vierde verdieping. Daarbij werden intieme details uit het familieleven schaafteloos op de straatstenen gegoooid. Vreemde taferelen speelden zich ook af tussen de zeldzame behoedzame voetgangers die wegens smetvrees wijde bochten om elkaar heen beschreven om de sacrosancte reglementaire afstand te verzekeren. Het waren vaak grote kronkels trottoir af en op, zoals de mezen in het gedicht van Gezelle, maar dan niet met velen. Sommigen droegen rigoureuze een angstaanjagend mondmasker, ook al wandelden ze tientallen meters ver van hun amper aanwezige lotgenoten, ja zelfs binnenshuis ontbrak dit gerieflijke apparaat niet bij enkele burens die zich aan het raam vertoonden.

Op de openbare radio, niet enkel op de Vlaamse maar ook de Franstalige en de

buitenlandse werd het nieuws bis zum Kotzen beheerst door de toestand in de ziekenhuizen en rusthuizen en door statistieken over oversterfte, asymptomatische besmettingen, multiplicatiefactoren en andere treurnis. Ook eindeloze gelegenheidsprogramma's gingen enkel daarover en over de soms deerniswekkende menslievende initiatieven tot in het kleinste gehucht alom in den lande. Ik hoorde van mijn zich sporadisch aandienende correspondenten dat ze "het" hartgrondig beu waren en van de steeds frequenter optredende psychonen andere -logen op de radio dat dit heel normaal is. Een hele opluchting, ik bleek dus normaal. Volgens de -logen was het ook normaal dat zelfs de gelijkmoedigste mens op de duur zijn sereniteit verliest.

De laatste weken werden de virologen qua zendtijd ook steeds meer verdrongen door die gammawatenschappers, meer zelfs er zijn plots epidemiologisch sociologen, pandemiepsychologen, je wist niet waar die specialismen zo plots vandaan kwamen. En dan, het was onvermijdelijk doken ook de talloze jongerenspecialisten boven het maaiveld op. Pedagogen, ontwikkelingspsychologen, depressietherapeuten, educatiesociologen, jeugdwerkers, schooldirecteuren, rectoren, pediaters en jeugdpsychiaters, al wat zich met de jeugd van 0 tot 25 jaar bemoeit deden op de radio duchtig hun duit in het zakje. Wat op de televisie aan bod kwam kon ik vanop mijn terrasje niet waarnemen. Zo veel competentie en eruditie werd nooit eerder vertoond in de tijd die me tot nog toe beschoren is. Al die academici die opeens een coronavorvoegsel aan hun titel kleefden, dat leek me een weinig gedegen houding. Zowat een

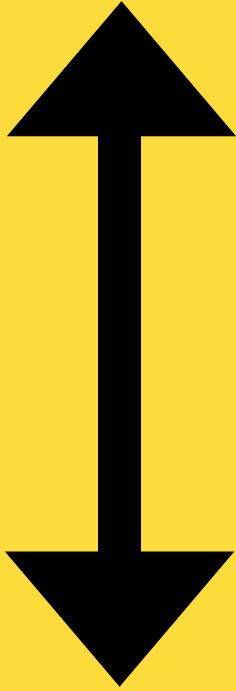
maand na de sluiting van alles, dus ook van de scholen, en blijkbaar toen de statistieken al te saai werden, werd de focus dus verlegd naar de jeugd. Die jongeren zouden ontzettende schade oplopen doordat er geen lessen waren gegeven. Zelfs allerlei vernuftige technieken als preteaching, digitale lessen, begeleiding door ouders van allerlei slag zouden die ramp niet kunnen afwenden. Er werd zelfs gesproken van een verloren generatie, blijkbaar een generatie van dertien weken. Weer zulk een merwaardig fenomeen, waartoe de bijdrage van de hoger vermelde nieuwe experts terzake een grote rol speelde, in die mate dat de politici allerhande zich bijna de benen braken om hun onvoorwaardelijke steun aan de arme bloedjes te betuigen. Scholierenkoepels gaven bloedernstige commentaren, studenten stelden dat ze niet alleen konden studeren en eisten dat hun instelling ruimtes zou inrichten waar ze zich gezellig samen konden ontwikkelen met de nodige afstand, liefst ook nog met aangepaste catering. Toen ik deze belangwekkende mededelingen hoorde kon ik het niet laten om ondanks corona en het terras zitten toch even aan het nadenken te slaan. Ik ben zelf enkele maanden wegens ziekte in het naar men zegde cruciale zesde lagere schoolklasje weggebleven. Er was geen begeleiding, geen CLB, geen psychiater te bekennen. Het heeft geen onherstelbare schade aangericht, tenzij ik ze niet opmerk door die verloren maanden. Nog erger, om mij onbekende redenen heb ik het derde kleuterklasje moeten overslaan. Mijn sociale vaardigheden hebben niet geleden onder weggerukt zijn van mijn vriendjes. Meer algemeen dacht ik aan de jaren van de tweede

wereldoorlog. Lessen werden stopgezet wegens de oorlogsdreiging en later de bombardementen, mijn broers en hun jaargenoten hebben normale hogere studies succesvol beëindigd. Mijn gedachten op die dag en op dat terras zaten vol verbazing over de medicalisering en psychologisering van het opvoedingsproces dat ertoe gleid had dat ernstige mensen zonder blozen beweerden dat een afwezigheid van twee of drie maanden tot onherstelbare psychische schade zou leiden. Uiteraard zijn er leerlingen met moeilijkheden en die verdienen gepaste aandacht. De meerderheid en zeker studenten van boven de achttien moeten leren om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen, is dat immers niet het kenmerk van het menszijn?

Een laatste fenomeen dat ik voor het afsluiten van dit stukje wilde signaleren is de mening dat niets na corona nog hetzelfde zal zijn. Epidemies uit het verleden leren ons het tegendeel. De zwarte pest decimeerde de bevolking van menige stad, nadien was de samenleving niet wezenlijk veranderd. Toen HIV opdook werden de seksuele zeden wel gewijzigd, nu zijn er remmende geneesmiddelen en wat blijkt uit recent onderzoek? Er wordt weer net als in de vrolijke jaren zestig en zeventig gerolled. TBC, polio, Spaanse griep, mazelen, tyfus, hebben de maatschappij niet grondig gewijzigd, weliswaar na medische ingrepen.

We wachten nog maar pas enkele weken, geduldig wachten zijn we wat verleerd, het kan nog even duren en daarna zal blijken dat er echt niets nieuws onder de zon is.

Alles kan beter,

maar dan op anderhalve meter.

In de tweede week van maart hadden wij nog een klein familiefeestje. Nichten en Neven werden geknuffeld bij het binnenkomen, met het aperitief in de hand zaten wij tegen elkaar gedrukt in verschillende zetels en aan tafel was er een drukke gezelligheid, dicht bijeen. Hier en daar werd een opmerking gemaakt : of dit nu nog wel mocht in deze tijden van het beginnende coronavirus. Die werd met algemene instemming weggelachen. Een week later zouden wij ons geschaamd hebben voor dergelijk onverantwoord gedrag en zouden wij elkaar streng en afkeurend hebben aangesproken. En snel zaten wij in Lockdown, zo wat iedereen thuis, aan het werk of in werkloosheid en de kinderen kregen les via de computer. Om 8 uur werd er geapplaudiseerd voor de moedige welzijnswerkers. Iedereen in zijn kot.

Waar geen enkele ideologie, hoe streng en verwerpelijk ook, in de geschiedenis is in geslaagd om mensen op te sluiten en hen te ontnemen van persoonlijke contacten en hun emoties zo danig te sturen dat zij zich onthouden van gezoen en geknuffel, dat deed een onzichtbaar virus. Inkomens werden beknot en een regering zorgde met een dure aalmoes hier en daar voor wat soelaas en wij legden ons daar met zijn allen gewillig bij neer. Onze doden kunnen wij amper nog een waardige groet meegeven en elkaar omarmen in het verdriet wordt door de begrafenisondernemer, die de rol van politieman moet aannemen, verboden. Ouders mogen niet meer aanwezig zijn op de trouwpartij van hun kinderen. Wenende kinderen worden op afstand gehouden. De paasvakantie duurt zowat 12 weken. Streng verbod om op café te gaan. Lentefeesten

moeten worden uitgesteld op straffe van boete. En wij, inwoners van een land dat ontstaan is na een revolutie omdat een opera ons slecht beviel, leggen ons zonder noemenswaardig bezwaar neer bij al deze maatregelen, maar dan onder het motto : “Het moet en het kan beter, maar dan op anderhalve meter.”

Zowat alle bedrijven toe, gesloten ! Aanvankelijk zijn er nog wat discussies tussen vakbonden en patroons. Al gauw is iedereen het eens, er wordt pas gewerkt als het veilig is. Gels worden besteld, maar die zijn al gauw nauwelijks te verkrijgen. Het bestellen van mondmaskers wordt de running joke gedurende deze pandemie. De ene minister wordt verantwoordelijk voor het bestellen van het masker zelf. Een ander minister, die van defensie godbe-

tert, mag de filters bestellen. Na verloop van tijd en na veel politiek gezaag blijken die twee niet compatibel met elkaar. Belgische textielbedrijven vallen op hun knieën om die zelf te mogen produceren. Patroons die zowat argumenteren om hun industrie te nationaliseren ; een virus krijgt het voor elkaar. Weldra worden vele bedrijven terug opgestart, werkposten worden heringericht, handen wassen gedurende het werk is het nieuwe normaal. Collega's communiceren van achter mondkapjes in alle kleuren en formaten. Stilaan herneemt de productie in de bedrijven, zij het op halve of gedeelde kracht. Er wordt melding gemaakt van banale incidenten. In een bepaald bedrijf volgt iedereen goed en gewillig de voorgeschreven afstand tot het signaal weerklinkt van het einde van de werkdag en iedereen door elkaar naar de kleedkamer stormt om toch maar het vlugst naar huis te kunnen, getrek en geduw. In die paar minuten wordt alle voorzichtigheid van de hele dag om zeep geholpen.

Ons land komt zichzelf tegen. Na verloop van tijd blijkt dat er meer en meer ministers verantwoordelijk zijn voor het oplossen van deze pandemie. Het aantal groeit met de tijd en voorlopig zijn wij gestrand op 9. Negen ministers die over elkaar vallen als er maatregelen dienen genomen te worden. Iedere partij valt dit systeem aan en bekritiseert ons ingewikkeld staatsbestel, maar de oplossingen blijken typisch Belgisch : de ene partij wil meer nationale en gecentraliseerde

bevoegdheid, andere partijen daarentegen vinden dit een ideaal excuus om Vlaanderen of Wallonië meer gedecentraliseerde bevoegdheden te geven. Discussies die niets opleveren. Ministers die niet tot de negen uitverkorenen behoren lopen er wat verweesd bij en proberen toch nog in de belangstelling te komen. Zo worden politie, boswachters en vrijwilligers in geschakeld om de geboorte van een wolvend roedel te begeleiden. En een kat die werd ingevoerd uit Peru, Lee genaamd, moet op straffe van 5.000 € per uur ge-euthanaseerd worden ten einde de pandemie niet uit te breiden. Nu alle schouwburgen zijn gesloten wegens covid 9 wordt het theater naar het parlement verplaatst. Het amusementsgehalte kan de bevolking wel plezieren, dat de oplossingen van de politici moeten komen, daar geloven alléén de naïeve idealisten nog in.

Er ontstaat een filosofische logica rond het begrip "grens". Iedereen is er van overtuigd dat het virus, net zoals regen en wind, geen grenzen kent en toch wordt een stuk grondgebied strakker en sterker omlijnd. West-Vlaanderen bijvoorbeeld. Geen enkele Fransoos mag hier nog binnen, ook niet om sigaretten of om diesel voor de wagen te kopen. Dat zij op amper een paar kilometer over de grens wonen heeft geen belang. De Barakken, Mene-Vlaams/Mene-Frans, een gebied dat zich rond de grens plooit en elkaar overlapt en een gezamenlijke traditie heeft wordt gescheiden. Politie wordt uitgestuurd om het eigendom te bewaken. Ook langs Franse kant is dit

zo. Er groeit een discussie bij de grensbevolking over de onrechtvaardigheid van het verschil in boetes dat aan weerszijden van de grens wordt geheven bij betrapting op vreemd grondgebied. De kust is een verlaten eiland geworden. De provinciegouverneur verklaart letterlijk op de nationale zender : "Jullie zijn hier niet welkom, blijf weg". Voor de leider van een gebied dat in hoge mate van het toerisme moet leven is dit een wel zeer boude uitspraak. Tweede verblijvers voelen zich verongelijkt omdat zij hun woonst niet mogen betreden, zelfs niet om te controleren of de kraan lekt. Zij voeren argumenten aan om het onrecht dat hen is aangedaan te staven: "Ik mag wel naar zee om mijn oma te bezoeken maar niet om mijn eigendom te betreden" en dreigen met het niet betalen van plaatselijke belasting. Een West-Vlaamse Tea Party is in de maak en een wat eenzame en verdwaalde burgemeester probeert hier populistisch garen van te spinnen maar wordt onverbidde-lijk teruggefloten door de strenge maar rechtvaardige veldheer aan het hoofd van de gouw. In de provincieraad keuren de gedeputeerden een besluit goed om de kust te "demarketen" ; er wordt met andere woorden een beleid uitgestippeld om de bevolking te ontraden zich naar zee te begeven. Ook in Limburg en de Kempen wint de grenspaal aan belang, om van Baarle Hertog niet te spreken, de Vlaamse enclave in Nederland vlak over de grens. De inwoners moeten van op hun balkon toekijken hoe hun Nederlandse burens op terras pinten mogen drinken terwijl zij worden opgesloten in hun eigen huis.

Een gouden tijd voor betweters ook. Zij die, altijd al, op alles kritiek hebben en nu een uitgelezen kans zien om de maatregelen door de regeringen genomen tegen het licht te houden en die te becommentariëren op onnauwkeurigheden of tegenstrijdigheid. Bloemenwinkels mogen pas open op 11 mei terwijl het de dag voordien moederdag is; knoop daar een touw aan vast. Marktkramers kunnen nog altijd hun job niet uitoefenen terwijl de winkels dat wel mogen, en een kraam toch ook een winkel is, zij het in openlucht, wat veiliger zou moeten zijn, toch? En als die marktkramers dan toch hun waren mogen presenteren is het op halve kracht. Als ik alléén met de fiets wil rijden hoever mag ik dat dan, en met wie? Zelfs één van de negen ministers bevoegd voor de pandemie verslikt zich in de vraag en moet worden tot de orde geroepen door een nationaal aangesteld viroloog. Een plaatselijke komiek verwoordt het met de volgende boutade: “Je mag je hand niet in een draaiende zaag steken!”, “Ah neen, maar mag ik dan wel mijn arm in die zaag steken?” De vragen worden gesteld met een arrogantie die omgekeerd evenredig is aan de inhoudelijke draagkracht.

De vergelijking met de oorlog is nooit ver weg. De welzijnswerkers, winkelbedienden, chauffeurs zijn frontsoldaten geworden die in de vuurlinie staan. En net zoals in oorlogstijden is er behoefte aan helden. Nog nooit zoveel helden gehad, terwijl de definitie van “held” toch inhoudt dat je een uitzondering bent ten opzichte van de anderen. En net

zoals de mensen in 40-45 aan de radio gekluisterd zaten om de troepenbewegingen te volgen en de redevoeringen van Churchill en De Gaulle met ontzag te beluisteren volgen wij nu de berichten op radio en TV en turven op een groot blad aan de muur hoeveel doden er gisteren zijn gevallen en hoeveel patiënten er op intensieve zorgen zijn bijgekomen. Wij kijken bezorgd naar onze huisgenoten in onze bubbel als het aantal stijgt en slaken een zucht van verlichting als de virologen ons melden dat de curve daalt. Niet alléén wij zitten in isolement maar ook onze oudjes en dementen; en de gehandicapte kinderen die niet thuis kunnen opgevoed worden, waarvan de ouders voor een verscheurende keuze worden gesteld: hen voor onbepaalde corona-tijd terug mee naar huis te nemen of hen daar ter plekke achter te laten. Anderen dan weer voelen zich verongelukkig omdat ze zelfs die keuze niet krijgen en het woonzorgcentrum al heeft beslist in hun plaats. Het balkon krijgt een prominente plaats in de communicatie. Er wordt gezwaaid, getetterd van en naar het balkon. Een man voert een dagelijks ritueel van Romeo en Julia op om zijn vrouw te groeten in de instelling waar zij verblijft. Een beeld zegt meer dan woorden. Zo krijgen wij op TV bijna dagelijks beelden te zien van mensen die voor de microfoon mogen verklaren hoe zij het aanpakken om in deze moeilijke tijden te overleven, zowat iedere dag een ander thema: onderwijs, thuiswerk, verveling, Corona-koken, enz. Wat blijkt: het beeld dat door de beeldbuis in de huiskamer wordt

gezonden is dat van de middenklasse Vlaming, die leeft in een alleenstaande villa met ruime tuin met kinderspelen, gaande van glijbaan tot zwembad. Dat er mensen in rijtjeshuizen wonen die zich al gelukkig prijzen met een koertje om de was te drogen, gaat voorbij aan het oog van de programmamakers. In Antwerpen wonen 50% van alle mensen in een huis of appartement zonder tuin. In Brussel is dit 70%. Dit beeld wordt ook in het hoofd van de beleidsmakers geprent gezien zij alle speelpleintjes sluiten onder voorwendsel de crisis te bestrijden. Ook dit blijkt een rode draad te zijn in deze pandemie: Hoe lager op de ranking van de maatschappelijke hiërarchie, hoe minder aandacht! De prijzen in de grootwarenhuizen gaan bijna onzichtbaar de hoogte in. Aan het einde van hun inkomen hebben heel wat mensen nog een stuk maand over. De OCMW aanvragen voor extra steun swingen de pan uit. Aan wie heeft zal gegeven worden zei de heilige Matthëus ooit, de rest moet bedelen.

Angst scheidt verwachtingen en wij bedienen ons met graagte van de oude CVP slogan: “Het einde van de tunnel is in zicht”. Het verlangen om te knuffelen is latent aanwezig, en het zal onwennig aanvoelen als dit hoofdstuk kan worden afgesloten en wij weer normaal aan de toog kunnen staan en te klinken met twee volle pinten tegen elkaar. Het lijkt onwezenlijk dat wat in het jaarbegin vanzelfsprekend was binnenkort weer gewoon zou zijn!

***

Ode aan de laborant

- Pablo Neruda

Er bestaat
 een verborgen man,
 die kijkt
 door het oog
 van de efficiënte cycloop,
 naar piepkleine dingen,
 naar bloed,
 en waterdruppels,
 hij kijkt
 en schrijft of praat,
 daar, in de druppel
 draait de wereld rond,
 de melkweg trilt er
 als een riviertje,
 hij kijkt,
 de man,
 en noteert,
 minimale rode puntjes,
 in het bloed
 beweeglijke planeten
 of invasies van fabelachtige witte legers,
 de man noteert,
 schrijft met zijn oog,
 daar zit de vulkaan
 van het leven gevangen,
 daar het sperma met zijn
 sterrentitels, zie hoe
 de snel trillende
 schat verschijnt,
 de zaadjes van de mens,
 dan in zijn bleke cirkel
 een druppel urine,
 die amberkleurige landen
 toont, of bergen van amethyst
 in je vlees,
 trillende weiden,
 groene sterrenbeelden,
 maar,
 hij noteert, schrijft,
 en ontdekt
 een dreiging,
 een opgedeeld punt,
 een zwart aureool,
 herkent die, vindt
 zijn handboek,
 er is geen ontkomen aan,
 algauw komt
 de jacht er aan
 in je lichaam,
 het gevecht
 dat begon in het oog
 van de laborant:

's nachts zal
 de dood bij de moeder zijn,
 de vleugels van het onzichtbare spook

bij het kind,
 de strijd in de wonde,
 alles is begonnen
 bij de man
 en zijn oog
 dat een boze ster
 zocht
 in de hemel
 van het bloed.
 Daar in witte schort
 zoekt hij
 verder naar
 het teken,
 het nummer,
 de kleur
 van de dood,
 en het leven,
 ontcijfert hij
 de textuur van de pijn,
 ontdekt hij
 het kenmerk
 van de koorts
 of het eerste symptoom
 van het menselijk leven.
 De onbekende
 ontdekker,
 de man
 die door je aders reisde
 en de gemaskerde reiziger
 aanklaagde
 in het noorden of het zuiden
 van je darmen,
 de wrede man
 neemt behoedzaam
 zijn pet af,
 zet ze weer op,
 steekt een sigaret aan
 en gaat de straat op,
 beweegt, lost zich op,
 mengt zich
 in de menigte van de straten
 om uiteindelijk te verdwijnen
 als een draak,
 het dwalende monstertje
 dat vergeten achterbleef
 in een druppel van het labo.

Stormestraat 131/18
 8790 Waregem
 www.vcpoincare.be

POINCARÉ - ALS - HET - GOED - WEER - IS - FIETSTOCHT

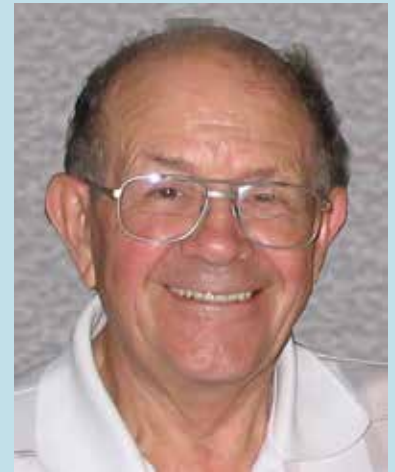
ZATERDAG 25 JULI 2020

Vertrek aan VC Poincaré – 13:30u stipt
 Afstand 30 km met twee stop plaatsen
 Rustig tempo.

Inschrijven noodzakelijk:
wn.poincare@gmail.com
 Daags voordien bevestiging
 of het doorgaat – volgens het weer

Jos

Jos Naessens is op 22 mei 2020 op 92-jarige leeftijd heel stilletjes van ons heengegaan.

Voor al wie hem gekend heeft was hij een heel grote meneer.

Vooreerst voor zijn familie. Wij wensen hen langs deze weg heel veel sterkte toe! Roos, zijn geliefde vrouw en al hun nakomelingen omschrijven Jos op de rouwbrief als een bijzonder man... een tedere gevoelsmens, inspirerend, geëngageerd, liefdevol,... een levensgenieter.

Zij maakten mee dat hij, na een passage als wassalonuitbater, zijn grote draai vond als leermeester zedenleer in Kortrijk. Al vanaf het prille ontstaan van deze functie, in de jaren 1960. Samen met zijn boezemvriend Maurice startte hij in Kortrijk met de wijksschool "de 3 Hofsteden". Van daaruit richtte hij onder meer ook vakantiekolonies in binnen-en buitenland in. Hij was er jarenlang de bezieler-hoofdanimator van.

Maar er is natuurlijk veel méér! Zo on(ver)telbaar veel meer... Onze paden kruisten elkaar voor het eerst in zijn zedenleerklas. Ik was toen een normaalschoolstudent van rond de 20 (hij moet toen tegen de 50 geweest zijn.) Mijn eerste indruk bij het binnenkomen was: in wat voor bijenkorf ben ik hier terechtgekomen? Enkele kinderen (raar gekostumeerd en met gekke hoofddekseksels op) merkten me op en brachten mij doorheen een doolhof van sympathieke plooiartonnen huisjes tot bij hem. Hij was aan het proberen "uitgedoofde" viltstiften terug tot leven te brengen. Na een korte, hartelijke kennismaking excuseerde hij zich met de mededeling: "Sorry, nu moet ik verder doen". Hij pakte geen nieuwe viltstift, maar een orff-trom en in één slag was alle gegons weg. Ik kreeg 2 1/2 mini-toneelvoorstellingen te zien. Die waren ze daarnet (toen ik binnenkwam) in groepjes aan het voorbereiden. Vandaar het gegons. Telkens volgde er een korte, algemene bespreking. Allen, ook Jos, zaten daarbij op kussens op

tapijten in een kring op de grond. Zo kon niemand uit de hoogte doen. Ook meneer Jos niet! Tijdens de 3e voorstelling klonk de schoolbel. Gegons, verontwaardiging, omdat "het nu al gedaan was". "Volgende les starten jullie dan, help het mij onthouden", suste Jos. En weg waren ze. Ze werden afgelost door een 10-tal kleintjes van het eerste leerjaar. Dat terwijl Jos me in de gauwte een briefje toestopte met enkele mogelijk door mij te kiezen lesonderwerpen... Intussen waren die kleintjes al spontaan en vooral heel gezellig aan iets begonnen of aan het verder doen van de vorige keer... Ik voelde dat hier ooit afspraken over gemaakt geweest waren. Ik weet nog wat ik bij het weggaan dacht: dat is wat ik wil! En dat is wat ik zowat 40 jaar gedaan heb! Kort na mijn eerste aanstelling als leermeester zedenleer, werd ik uitgenodigd om in Menen samen met mijn nieuwe collega's voor het komende lentefeest in de Kortrijkse Schouwburg nieuwe plooiartonnen huisjes te helpen schilderen. Die van Jos bleken wat te àl te versleten. Dat gebeurde op een woensdagnamiddag. In de turnzaal. Vooraf was er in de zedenleer-kussenklas (ook daar, in Menen) een korte vergadering waarbij sommige aanwezige collega's artikels overhandigden aan... Jos. Die bleek hoofdredacteur te zijn van "De Grote Dialoog - vaktijdschrift Moraal Basisonderwijs". Ik kreeg enkele reeds verschenen (door Jos prachtig geïllustreerde) exemplaren mee. Ik haalde er in mijn prille beginperiode onmiddellijk heel wat ideeën uit en mijn leerlingen bleken mijn nieuwe aanpak heel leuk te vinden... Jos bleek ook nog een begenadigd schilder te zijn; het huisje, dat hij naast mij schilderde werd een juweeltje! Hij gaf me tijdens het schilderen, daar in Menen, wat tips, o.a. over het aanbrengen van schaduw. Zo werd mijn werk met en in zijn schaduw heel wat beter... Op dat (of een later, het doet er niet toe) lentefeest "deed" Jos iets met orff instrumenten. Hij had die aangevuld met Jos instrumenten: wat koperen chauffagebuizen, plas-

tielen buizen en tonnen... Vooraf had hij wat ritmisch sterkere kinderen samen gezocht. Die zette hij op het slagwerk en liet dan de anderen vrij een instrument kiezen. Dan liet hij één kind starten en nodigde ten gepasten tijde anderen uit om "in te spelen". Zo kwamen ze tot een weergaloos samen-spel! Tijdens dat lentefeest-optreden stond ik in de coulissen te huiveren van het kippenvol. Een staande ovatie van het publiek volgde. Grandioos, grandios-Jos! (Heel vroeger bestond het lentefeest/Feest voor de Vrijzinnige Jeugd uit enkele toespraken van volwassenen, een uitreiking van medailles en oorkonden aan de "gevierde" kinderen met aansluitend een receptie. Jos zette, samen met door hem geïnspireerde jongelui, vanaf het midden de jaren 1970, een nieuw concept neer, waarbij de creativiteit en het expressievermogen van het kind centraal kwam te staan). Ik ben blij en fier dat ik dit tot in de huidige eeuw heb mogen verder zetten.

Op het einde van mijn eerste schooljaar als leermeester zedenleer mocht ik naar Klemkerke op stage. We kwamen van heinde en verre, zelfs vanuit Duitsland (de BSD-scholen). Onze inspecteur deed de verwelcoming en dan was het aan Jos, die ons met zijn allen een niet on-sca-breuze canon liet zingen. Hilarisch, maar het was de kanonstart van een memorabel leer- en bewustwordingsweekend rond ervaringsgericht leren, mogelijke expressievormen om te komen tot waardenvorming... (Haast) alle deelnemers zweefden ontremd en verrijkt naar hun klasjes, waar vanaf dan steeds meer Jos en ruimte voor dialoog te bespeuren viel. Met veel vindmaterialen. Wat anderen weggooiden konden wij gebruiken! Als het maar de creativiteit en de fantasie van de kinderen prikkelde! In die tijd werden ook overal te lande -onder impuls

Overlijden Donald Buyze

van Jos- werkgroepen moraal opgericht, waar nagedacht en gedialogeerd werd over hoe we onze klassenpraktijk konden verrijken, kindgerichter maken, creatiever, expressiever... Ik mocht die in Zuid-West-Vlaanderen coördineren, zijn territorium. Dit woord gebruik ik ironisch, want Jos had heel goed nagedacht over ruimtes. Waardenoverdracht, expressie, groei tot autonomie kan niet in een naar autoriteit ruikende ruimte. Jos huiverde van alle soort autoriteit, van alles wat artificieel was. Hijzelf was écht. Begena-digd als tekenaar, illustrator, karikaturist, humorist, schilder, zanger, cabaretier, dichter, componist, pedagoog, obser-vator, commentator, redenaar, inspirator, stimulator, animator... een wandelende filosoof! Heerlijk-onvergetelijk, die wandelingen met hem!

Het gebeurde op het 26e lentefeest, op hemelvaart 4 mei 1989. Jos zou in juni officieel met pensioen gaan. Wij vonden dat het eens tijd werd dat hij openbaar gevierd werd. Maar Jos was geen podiumspringer. Hij had zich toch bereid verklaard om, onherkenbaar en vermomd als clown, tussen de stukjes van de kinderen door een korte mime-opvoering te doen. Gaandeweg werd de zaal met verstomming geslagen bij het ontdekken van zo'n gigantisch mimetalent... (gezien zijn gestalte vermoedde men in de clown een 12-jarige feesteling, maar die clown speelde zo dertel, zo fris, zo schalks, zo doorleefd...) Tijdens het slotspel kwam de clown weer op... Rééd op, in een triporteur-ijskar. Hij toeterde en begon ijsjes uit te delen aan de gevierde kinderen. Toen werd hij ontmaskerd: Jos, ons monument, had op weergaloze, symbolische manier afscheid genomen. Hij verdween dan op indrukwekkend-be-scheiden manier in de coulissen. Nu, 31 jaar later, de dag nadat "zijn" feest voor de eerste keer in 57 jaar niet kon door-gaan, is Jos heengegaan.

Hij liet onnoemelijk veel mensen het licht zien. Zijn schaduw is reusachtig. Jos was een reus!

Wij vernemen met ontzetting dat maandagnacht 08.06.2020 Donald Buyze is overleden in een smartelijk verkeersongeval. Het in memoriam aan zijn grote voorbeeld Jos Naessens is een van zijn laatste geschriften geweest. Hij was de motor achter de vernieuwing van de lentefeesten om het kind centraal te zetten gedurende de vieringen. Hij bekampte daarmee de gevestigde orde en deed dit met inzicht kennis en resultaat. Wij missen hem nu al. Als jullie herinneringen aan hem willen delen kan je dat aan ons samen doorsturen met je herdenkingen aan Jos Naessens. Zie onze oproep hieronder.

OPROEP AAN DE LEZERS.

Jos Naessens was (is) een boegbeeld voor de vrijzinnige gemeenschap. Wij willen hem dan ook waardig herdenken.

Wij vragen u om uw herinneringen aan Jos door te sturen, door te mailen, door te bellen. Die mogen kort of lang zijn. Ze mogen netjes uitgeschreven zijn of slechts een ruw idee. Een enkele herinnering of een treffende foto. Je verzint het maar.

Kontakteer ons met jullie herinneringen aan Jos en wij verzamelen jullie herinneringen in een volgend Zoeklicht nummer.

Activiteitenkalender

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
DE BEZATSE POINCARÉ	JULI		
	ZATERDAG 04/07/2020 OM 19.30 U	De jaarlijkse BBQ van De Bezatse	DE BEZATSE
	ZATERDAG 25/07/2020 OM 13.30 U	Poincaré-als-het-goed-weer-is-fietstocht	POINCARÉ
	AUGUSTUS		
MOZAÏEK	WOENSDAG 26/08/2020 OM 19.00 U	Info-avond vrijwilligers Plantjesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
DE GEUS	ZONDAG 30/08/2020 OM 11.00 U	Jaarlijkse BBQ van De Geus	DE GEUS
WF WAREGEM	ZONDAG 30/08/2020 OM 11.00 U	Opening tentoonstelling 'Noir Desir' by Erna Mouton	POINCARÉ
	SEPTEMBER		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 03/09/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 08/09/2020 OM 14.30 U	Lezing door Jelle Janssens rond "Veiligheid en Criminaliteit"	MOZAÏEK
MOZAÏEK	WEEK 7-9/09/2020	International wetenschapsfestival 'pint of Science' - programma volgt	MOZAÏEK
POLYFINARIO	VRIJDAG 11/09/2020 OM 16.00 U	Apres-roots	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 12/09/2020	Dagreis van de Geus	DE GEUS
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	ZONDAG 13/09/2020 OM 18.00 U	Ma'Blues café: ontmoetingsmoment rond Blues en Soul	MOZAÏEK
HV EN UPV WAREGEM	WOENSDAG 16/09/2020 OM 20.00 U	Filosofie: 'Fairisme' met Charles Leclef	POINCARÉ
DE BEZATSE	DONDERDAG 17/09/2020	Voordracht door Jelle Janssens	DE BEZATSE
MOZAÏEK, KOTK	WE 19-20/09/2020	Plantjesweekend Kom op tegen Kanker	KORTRIJK
MOZAÏEK, SUP DANCE BAND	ZONDAG 27/09/2020 OM 19.00 U	LaatsteZondagconcert met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
	OKTOBER		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 01/10/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 02/10/2020 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 04/10/2020 OM 11.00 U	Voordracht: 'Alles over heksen en heksenvervolging' door Frieda Laevaerts	MOZAÏEK
WF WAREGEM	ZONDAG 04/10/2020 OM 11.00 U	Opening tentoonstelling Yves Myns	POINCARÉ
30 JAAR VOC	WOENSDAG 07/10/2020 OM 19.30 U	Voordracht en debat: 'vrijzinnigheid in België en de situatie van vrijzinnigen in de Wereld' met Yvan Dheur en Freddy Mortier	MOZAÏEK
30 JAAR VOC	ZATERDAG 10/10/2020 OM 20.00 U	Concert van Hans Mortelmans Trio: Cupido zijn Kat: Georges Brassens	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	ZONDAG 11/10/2020 OM 18.00 U	Ma'Blues café: ontmoetingsmoment rond Blues en Soul	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 13/10/2020 OM 14.30 U	Ken de Cooman over 'brun-lecture'	MOZAÏEK
HV EN UPV WAREGEM	WOENSDAG 14/10/2020 OM 20.00 U	"Wat als liefde wetenschap wordt?" met Svbille Vanweehaeghe	POINCARÉ

Elke 2e zondag van de maand
Mozajiek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

WF WAREGEM	DONDERDAG 15/10/2020 OM 19.00 U	Workshop Bloemschikken	POINCARÉ
DE BEZATSE	DONDERDAG 15/10/2020	Voordracht door Johan Braekman	DE BEZATSE
AVK WAREGEM	WE 17-18/10/2020	Buren bij Kunstenaars	NOG TE BEPALEN
30 JAAR VOC	ZONDAG 18/10/2020 OM 14.00 U	Wafelbak en Muzikale namiddag met Les Sac's à Sacs	MOZAÏEK
UPV WAREGEM	DONDERDAG 22/10/2020 OM 14.00 U	Lezing: "over de invloed van verpakking op voedsel", door dr. Leo Goeyens	CC DE SCHAKEL
WF WAREGEM	ZATERDAG 24/10/2020 OM ...	Finissage tentoonstelling met optreden Yvie in't Echt (OV)	POINCARÉ
MOZAÏEK, SUP DANCE BAND	ZONDAG 25/10/2020 OM 19.00 U	LaatsteZondagconcert met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
NOVEMBER			
MOZAÏEK, GBBK	ZATERDAG 07/11/2020 OM 19.00 U	Optreden Groeninge BigBand Kortrijk (GBBK)	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	ZONDAG 08/11/2020 OM 18.00 U	Ma'Blues café: ontmoetingsmoment rond Blues en Soul	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 10/11/2020 OM 14.30 U	Jean-Jacques Amy: "het aanzetten tot haat"	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	DINSDAG 10/11/2020 OM 19.45 U	Wetenschapscafé	MOZAÏEK
DE GEUS	DINSDAG 10/11/2020 OM 19.00 U	De Geuskeskwis	DE GEUS
HV KORTRIJK	DONDERDAG 12/11/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 13/11/2020 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
HV EN UPV WAREGEM	WOENSDAG 18/11/2020 OM 20.00 U	Filosofie: "Menopause/Menostart' met Herman Depypere	POINCARÉ
UPV WAREGEM	DONDERDAG 19/11/2020 OM 14.00 U	Namiddaglezing: '200 jaar Homepathie' met Filip Van Beurden	CC DE SCHAKEL
POLYFINARIO	ZONDAG 22/11/2020 OM 13.00 U	Après-zeetje	MOZAÏEK
MOZAÏEK, SUP DANCE BAND	ZONDAG 29/11/2020 OM 19.00 U	LaatsteZondagconcert met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
DECEMBER			
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	DINSDAG 01/12/2020 OM 19.45 U	Wetenschapscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 03/12/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 04/12/2020 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
POLYFINARIO	ZATERDAG 05/12/2020	De polyquiz van Polyfinario	MOZAÏEK
WF WAREGEM	ZONDAG 06/12/2020 OM 11.00 U	Opening tentoonstelling met dina Mouton	POINCARÉ
DECEMBER			
De Geus	Koning Leopold III-plein 71 8530 Harelbeke info@vcdgeus.be www.vcdgeus.be Zondag van 10.00u tot 13.00u elke donderdag om 19.00u PingPong	De Bezatse Vaubanstraat 8b 8930 Menen 056 51 90 70 vcdbezatse@gmail.com www.debezatse.be	VC Poincaré Stormestraat 131/18 8790 Waregem www.vcpoincare.be info@vcpoincare.be Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé 1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	DINSDAG 01/12/2020 OM 19.45 U	Wetenschapscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 03/12/2020 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel. Inl. jc.staels@hotmail.com	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 04/12/2020 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
POLYFINARIO	ZATERDAG 05/12/2020	De polyquiz van Polyfinario	MOZAÏEK
WF WAREGEM	ZONDAG 06/12/2020 OM 11.00 U	Opening tentoonstelling met dina Mouton	POINCARÉ

NIEUWSBRIEF

APRIL – JUNI 2020

WAREGEMPLUS@WILLEMSFONDS.BE

+32495539983

<https://www.willemsfonds.be/afdelingen/waregem-plus/events>

WIE ZIJN WE?

Hou je van vrijheid? Ben je nieuwsgierig, onbevangen en kritisch? Wil je samen met anderen cultuur in de ruimste zin van het woord ervaren? Dan is het Willemsfonds iets voor jou!

We zijn een sociaal-culturele vrijwilligersorganisatie, genoemd naar Jan Frans Willems met een missie en vooral: met een hart voor de Nederlandse taal. Het Willemsfonds is een ontmoetingsplaats waar je geniet van cultuur

---

LID WORDEN?

Overtuigd?

Stort jouw lidmaatschapsbijdrage (€ 15 per jaar als individueel lid, € 3 extra per bijkomend gezinslid) op rekeningnummer **BE39-0010-2817-2819** van Willemsfonds vzw, met als mededeling 'lid WaregemPlus- voornaam achternaam'.

OPROEP AAN DE LEDEN

Indien jullie geen e-mail ontvangen hebben:

Gelieve jullie e-mailadres door te mailen naar waregemplus@willemsfonds.be

---

COVID-19 EDITIE

Beste Leden,

In naam van het bestuur van Willemsfonds Waregem Plus hoop ik dat iedereen onder jullie deze periode in goede gezondheid kan doorbrengen.

Wij hopen dat iedereen zich houdt aan de opgelegde maatregelen zodat we weldra de uitgestelde en/of afgelaste activiteiten binnenkort weer kunnen aanbieden.

Zelf hebben wij beslist om zeker tot eind augustus 2020 geen activiteiten meer te organiseren.

Van zodra de veiligheidsraad het licht weer op groen zet, gaan wij natuurlijk weer aan de slag en zal u via deze weg op de hoogte gehouden worden van de activiteiten in het najaar van 2020.

Blijf gezond!

Danny Neirinckx – Voorzitter WFW+

VOOR HET NAJAAR VAN 2020

Plannen we tentoonstellingen in VC Poincaré met elke eerste zondag van de maand de feestelijke opening. (met misschien een uitzondering eind augustus 2020)

Hopen we de voorziene, maar nu uitgestelde, natuurwandeling en workshop rond diversiteit te kunnen hernemen.

Ook Bloemschikken zal weer op de agenda staan.

Gaan we terug het Joelfeest organiseren.

En zullen we terug met plezier aanwezig zijn op de UPV thema-avonden, de Opera in de cinema namiddagen, ...

ER WAS EENS 2020 MET (TOT NU TOE) ALLEEN MAAR EEN NIEUWJAARSRECEPTIE

zondag 2 februari 2020 van 11:00 uur tot 13:00 uur – VC Poincaré

EN BUIKDANS: EEN HISTORIEK VAN GODINNEN TOT SACRALE ENERGIE

Willemsfonds Waregem Plus – p/a Albert Servaeslaan 85, 8790 Waregem
E: waregemplus@willemsfonds.be W: <https://www.willemsfonds.be/afdelingen/waregem-plus/events>

TENTOONSTELLING <NOIR DESIR> DOOR ERNA MOUTON

Erna Mouton geniet duidelijk met volle teugen van de aantrekkingskracht die van de onderwerpen die zij tekent en etst uitgaat en nodigt ons uit om, samen met haar, mee te genieten. Zij heeft een grenzeloze bewondering voor de schepping en voor al het schone wat de mens er mee aanvangt.

« In mijn etsen staat het paard symbool voor de schepping, het monumentale lichaam met een ziel die de spiegel is van al wat menselijk is » zegt Erna Mouton en hiermee wijst ze ons meteen een mogelijk te volgen spoor aan om haar werk te vatten. Door de nadruk die zij legt op de majestatische adel en de monumentale kracht die paarden uitstralen voelen wij ons aangesproken. Zij toont ons niet het uiterlijke omhulsel van het paard maar maakt ons deelachtig aan wat het dier uitstraalt en aan wat het in haar oproept.

Dankzij een virtuoze beheersing van de techniek slaagt zij erin om een eigen invulling aan de eeuwenoude expressievorm van de etskunst te geven: koperplaat na koperplaat, laag na laag, krijgen haar prenten vorm bij elke drukgang in een subtiel spel van kleurschakeringen. Precies dit maakt haar werk authentiek.

Erna heeft een taal ontwikkeld die de hare is. Een eigen authentieke beeldentaal waarin ze met ons haar passie voor het grootse in de natuur wil communiceren.

Van elke ets, werkt Erna tot zij de juiste afdruk krijgt, dan volgt een oplage van 3, uitzonderlijk eens 5. Daarna wordt het beeld van de plaat weggehaald.

Waar: VC Poincaré

Wanneer: van zondag 30 augustus 2020 tot zondag 20 september 2020. Tijdens de weekends vrij te bezoeken tussen 11.00u en 18.00u. Op weekdays enkel op afspraak met de kunstenaar via mouton.erna@gmail.com.

Opening op zondag 30 augustus 2020 om 11.00u

PS: Mochten er nog Covid-19 regels opgelegd zijn, dan worden deze natuurlijk gevolgd.

PROGRAMMA WILLEMSFONDS WAREGEM

ZONDAG 30/8 OM 11.00U

OPENING TENTOONSTELLING
<NOIR DESIR> BY ERNA MOUTON

ZONDAG 4/10 OM 11.00U

TENTOONSTELLING YVES MYNY

WOENSDAG 14/10 OM 19.00U

WORKSHOP BLOEMSCHIKKEN

ZATERDAG 24/10 OM ...U

FINISSAGE TENTOONSTELLING
MET OPTREDEN VAN YVIE IN'T ECHT
(ONDER VOORBEHOUD)

ZONDAG 6/12 OM 11.00U

OPENING TENTOONSTELLING
DINA MOUTON

DONDERDAG 17 DECEMBER OM 19.00U

WORKSHOP BLOEMSCHIKKEN

ZATERDAG 19 DECEMBER VANAF 13.00U

JOELFEEST

Groeten uit

Tja Bredene in coronatijden. Een beetje verlaten, een beetje illegaal. Terwijl in Californië de stranden zich vullen met roekeloze vakantiegangers, ligt Bredene er tamelijk verlaten bij. Je mag hier immers niet komen, tenzij je hier woont, een domicilie hebt.

Ik heb geluk, want anderhalf jaar geleden besliste ik Waregem om te ruilen voor Bredene. En toegegeven, een lockdown is in Bredene niet onaangenaam. Wij hebben een tuin, wonen op 350 meter van het strand en kunnen dus volop genieten van de natuur. Je hebt hier altijd het vakantiegevoel, ook al mag dat niet van de regering. Het gevoel van vrijheid en ruimte verdrijft de ophokplicht.

In Bredene is de burgemeester streng, maar word je niet zo snel beboet. Het motto is een beetje: streng, maar we zien wel dat het vakantiegevoel niet verdwijnt. Officieel, is er een harde toepassing van de algemene federale richtlijnen: alles toe en geen manifestaties meer tot einde zomer. Toeristen zijn nu even niet welkom, later zullen we ze weer met open armen ontvangen. Eenmaal alles voorbij is.

De kustburgemeesters doen een poging om tot eenzelfde standpunt te komen wat wel en niet mag, maar de kustgemeenten zijn zo verschillend. Je kan Knokke niet vergelijken met Oostende of Middelkerke. Chique en armoedig gaan niet samen. Een camping is nog iets anders dan een luxevilla.

Onderhuids vertaalt zich dit ook politiek: Nva en het Vlaams Belang lopen storm tegen de regeringsmaatregelen: het is allemaal te streng, niet efficiënt, we gebruiken de verkeerde methode en volgen als slaafjes de experts. Politiek baseren op wetenschap: het ligt rechts niet. Het primaat van de politiek: eenmaal

de verkiezingen voorbij leven we in de dictatuur van de overwinnaar: zeker als die winnaar "de grootste" heeft. En dan herhalen we tot in den treure dat de huidige regering geen meerderheid heeft, maar we hebben die wel gesteund via volmachten. We zien dat dit eigenlijk niet zo belangrijk meer is: het trumpisme maakt dat je zonder blozen de ene dag dit en de volgende dag net andersom verklaringen kunt afleggen. Niemand, en zeker de pers en de media niet die wijzen op je tegenstellingen.

Veel vrijzinnigen voelen dat er iets eigenaardigs aan de hand is: de rol van de wetenschap wordt zo maar betwist. Komen de duistere middeleeuwen met het bijgeloof en de heksenverbrandingen terug? Angst is een slechte raadgever. Zo blijft het mij verbazen dat virologen geen andere taal vinden om het gedrag van de bevolking in goede banen te leiden. Zij blijven waarschuwen met het opgegeven vingertje. Let op, gedraag je,

volg de maatregelen op! Zij vergeten dat de beste aanpak schuilt in de wortel en stokmethode.

Ondertussen gaat alles virtueel. Alle activiteiten en bijeenkomsten zijn geannuleerd, zelfs het lentefeest. Wie nu geen computerkennis of internet in zijn kot, wordt automatisch maatschappelijk aan de kant gezet. Het ontbreekt niet aan creativiteit. We kunnen Facebooken, Tiktokken en ons dagen vullen met cultuur op internet. Om een tentoonstelling in het Louvre te bezoeken moet je gewoon op de juiste website klikken. Om een taal te leren de juiste app vinden. Een vergadering kan je via zoom organiseren. We sparen kilometers auto uit, en de vogels fluiten opnieuw. Mijn huis is keurig gepoetst en mijn bloementuin lag er nog nooit zo verzorgd bij.

Alleen mis ik de kleinkinderen, maar dat komt binnenkort goed...

HET IS TEVEEL...

30 Mei, de bijdragen voor Zoeklicht moesten gisteren al binnen zijn, iedereen had al zijn licht laten schijnen op Corona, ik vond het niet nodig mijn gebrekkig inzicht daar nog aan toe te voegen. Tot twee zaken me ondraaglijk op mijn zenuwen werkten.

Vooreerst de merkwaardige cijferdans van elke dag op de radio en TV die bewijzen hoe goed België het doet. Ge vindt ze dagelijks op covid-19. sciensano.be van het ministerie van Volksgezondheid en van Landbouw. Laat ons een simpel voorbeeld nemen: er komen vandaag 10 nieuwe covid-patiënten aan in een ziekenhuis, 1 van de bestaande klanten overlijdt er, en 1 wordt er gezond verklaard en ontslagen, er worden dus 8 bedden meer bezet dan de dag voordien. Acht, geen zeven, acht, en ook geen negen. Ge kunt die oefening 100 keer herhalen, het komt altijd uit. De stijging van het aantal door covid-patiënten bezette bedden is het resultaat van het aantal van gisteren plus de binnengekomen nieuwe besmettingen min het aantal overlijdens en min het aantal (genezen en dus) ontslagen zieken. Dat is geen moeilijke statistiek, maar simpele rekenkunde: $10 - 1 - 1 = 8$. En zo simpel zou het cijfer van de nieuwe dag moeten zijn, als alle rapporteringen correct verlopen, elke dag opnieuw. Maar helaas, daar slaagt men in België niet in, ook niet vanuit de ziekenhuizen, alle ministers ten spijt – of is het juist door die overvloed aan ministers?

Neem nu de cijfers van 31 mei, de evolutie van de 24 uren van 30 mei. 29 mei werd afgesloten met 890 ziekenhuisbedden bezet door Covid-patiënten.

In de loop van 30 mei kwamen daar 40 nieuwe patiënten bij, dus dat brengt het aantal op 930. Er overleden 8 patiënten in de ziekenhuizen, dat maakt 922. En 118 zieken werden gezond verklaard, en uit het ziekenhuis ontslagen. Dat maakt...804. Maar de dag eindigt met ... 821 bezette covid-bedden. Van waar komen die 17 surplus-patiënten? Kwamen ze via de achterdeur, of tijdens de boterhammenpauze van de persoon die met het tellen belast was? En zo ging het elke dag opnieuw...

Het wordt nog moeilijker als we de globale cijfers bekijken: sedert 15 maart werden 17.272 besmette personen opgenomen in de ziekenhuizen, maar er werden er tevens 15.887 ontslagen. Dat maakt dat er 1385 bedden bezet bleven. Vandaag zijn er nog altijd effectief 821 bedden door Covid-zieken bezet. Dat maakt een verschil van 564. Maar ... er waren ook 4560 sterfgevallen in de Covid-bedden in de ziekenhuizen, bijna allemaal bevestigde Covid-zieken. Van waar komen die 4000 doden? Binnengesmokkelde zieken? Ze kunnen moeilijk uit het plafond komen. Wie daarop een antwoord heeft, krijgt een pagina gratis in het volgend Zoeklicht...

Wat me nog meer deed steigeren was het groot interview in de Zondag met ene Benjamin Dalle. Twee struikelstenen. "Vandaag is er consensus dat kinderen het virus minder snel verspreiden en dat ze ook minder ziek worden." Consensus met Ben Weydts? En met wie nog? Op 24 mei was er een voor-publicatie (dus een nog niet echt bevestigde publicatie) van een interessante en veel-omvattende studie die klaar is over het feit

dat kinderen minder vatbaar zijn voor covid-19, maar die geen enkel bewijs aanbrengt over de rol van kinderen bij het verspreiden van het virus. Het prestigieuze John Hopkins-centrum voor Gezondheidsveiligheid kwam net te verklaren dat er niet genoeg informatie is hierover om te weten of de heropening van de scholen (in de USA) al dan niet een risico inhoudt. Zij raden aan om geduldig te werk te gaan, en eerst te zien wat de gevolgen in Europa zullen zijn. Ja, maar, aldus de Dalles en de Weydsen, in Denemarken, in Zwitserland en Australië, in Israël en in Shanghai zijn al scholen heropend. Akkoord, maar met welke veiligheidsmaatregelen? In geen enkel geval ging het om een totale en "normale" opening. Wie meer wil lezen hierover kan zijn licht opsteken bij een artikel van de filosoof-leraar Marc Vandepitte in *Investig'Action*, de excellente gratis nieuwsbrief van Michel Collon (in het Frans).

Die Dalle stopt niet met ons te verbazen. De heropstart zal iedereen kosten, ook de Sociale Zekerheid verklaart hij zonder blikken of blozen. Blijkbaar heeft hij geen letter geleerd van de huidige crisis: is er niet genoeg bespaard in de sociale zekerheid? Ware er minder bespaard geweest in rusthuizen op veiligheidsmateriaal en op mensen (nu nog onze helden), er konden duizenden doden minder geweest zijn. Volgens de heer Dalle moeten de hospitalen en de rusthuizen het bij de volgende Covid-uitbraak met nog veel minder stellen. Morgen zal hij door de betrokken personeel zodanig terecht gewezen worden dat hij van schaamte in de grond zal kruipen, hoop ik.

Een annex bij een niet essentieel artikel.

In Zoeklicht van maart had ik een niet-essentieel artikeltje gepleegd ten gunste van het gebruik van het Algemeen Nederlands, een begrijpbare gemeenschappelijke taal. Een tussendoortje, iets om te lezen en goedkeurend te knikken, en daar stopt het dan. Maar zie, bij tenminste één lezer was het blijven hangen. En als gepensioneerde stadhuisbediende stuurt hij me een uittreksel uit het strategisch meerjarenplan 2014-2019 van Harelbeke, gepubliceerd in het stadsmagazine van februari 2017. Ik neem een stuk uit de mail van die vriend over:

“... het hoofdstuk noemt: ‘integratie’, en het hoofdstuk: ‘Nederlands leren en oefenen’, onder-titel: ‘oefenen is belangrijk’. En de laatste regels luiden als volgt: ‘praattafels... omdat het dialect soms moeilijk te begrijpen is. Letters lijken wel te worden ingeslikt in plaats van uitgesproken. Het is belangrijk om ‘mooi Nederlands te praten’. En die uitspraak wordt onder een foto nog eens in het groot en in het blauw herhaald.”

Dat citaat dateert dus van de tijd dat er een SPA-NVA-meerderheid was in Harelbeke, en dat de zorg voor de taal-verwerving bij de nieuwe inwijkelingen blijkbaar hoog op de agenda stond. Tot zover.

Het moet nu toch wel lukken dat ik precies rond dezelfde tijd een vraag krijg van de stad om mee te denken over een nieuwe naam voor ik-ben-intussen-vergeten-welke-kermis, zoiets als oallemoale twope, of iets in die aard. Ik verkies: allen samen, en laat dat ook weten, met het citaat van hierboven als argumentatie, op de vergaderingen van de Noord-Zuid-Raad hadden daar aanwezige migranten zich ook al in die zin uitgesproken, dat Harelbeeks is

voor ons moeilijk te begrijpen. En nu komt het: iemand voelt zich geroepen om mijn standpunt te weerleggen, en dat doet hij door me te laten weten dat: **er vanuit stad Harelbeke geopteerd (wordt) voor het dialect, omdat het op zijn manier ook (voor)verbinding en een gevoel van identiteit zorgt.**

Het klinkt potsierlijk. Als ik schrijf of zeg “of klaptje gin Oarelbeeks (sommigen schrijven zelfs Choarelbeeks) miskien?” dan getuig ik van mijn Harelbeekse identiteit. Het is nog een geluk dat ik weet dat de schrijver van die argumentatie absoluut niet van eng-nationalisme noch van onverdraagzaamheid kan verdacht worden, of ik zou denken dat ik in een Vlaams Blok-propaganda-uitzending ben terecht gekomen. Want wat is dat nu: de eigen identiteit van Harelbeke? We hebben al een Europese en een Belgische identiteit, én een Vlaamse, en een West-Vlaamse, nu ook nog een Harelbeekse. En in elk van die gevallen gaat het over: wij, onderscheiden van de anderen. De anderen zijn anders, zij behoren niet echt niet volledig tot ons... Identiteit betekent hoe dan ook en altijd: uitsluiting. Wij versus de anderen. Wij tegenover zij die niet Oallemoale kunnen zeggen.

Ik wil me gaarne onderscheiden van anderen die mensen uitbuiten en onderdrukken, of die liegen en bedriegen, maar toch niet van andere eenvoudige mensen omdat deze aan de andere kant van een ingebeelde lijn, dit is een grens, wonen. Ook niet als ze niet “oallemoale” correct kunnen uitspreken en schrijven. En zo krijgt een niet-essentieel niemendalletje toch nog een essentiële staart.

GRENZEN AAN DE TOLERANTIE.

In haar opiniestuk in Knack van 5 mei 2020 stelt de filosofe Tinneke Beeckman zich de vraag: Hoe tolerant moet ik zijn? Ook voor de vrijzinnige, voor wie verdraagzaamheid en respect voor andere overtuigingen belangrijk zijn, is dit een relevante vraag. Hoe reageren op sommige intolerante standpunten?

Van René Stockman (1), Generaal-overste van de congregatie van de Broeders van Liefde, verscheen in de publicatie Acta Medica Catholica, (verspreid door de Belgische katholieke artsenvereniging St. Lucas,) van april 2020 een opmerkelijke bijdrage met als titel 'Gender, een gevaarlijke dwaling.' Volgens Stockman is het begrip 'gender' van het beschrijvend begrip (het onderscheid van lichamelijke en biologische aspecten bij de man en bij de vrouw) geëvolueerd naar een afdwingbaar begrip waarbij de autonome keuze van de identiteit (man, vrouw, neutraal) aan het individu toekomt.

De wortels van (wat Stockman noemt:) deze nieuwe 'gendertheorie' liggen bij de radicalisering van het feminisme uit de jaren 60. Het begon reeds bij Simone de Beauvoir met de uitspraak: 'On ne nait pas femme, on le devient.' Weer eens de schuld van de vrouw dus.(2)

Stockman klaagt de autonome zelfbeschikking, gekoppeld aan absolute vrijheid, aan.

Voor de vrouw betekent dit immers, door de aangeboden mogelijkheden van anti-conceptie en abortus, het loskomen van de band tussen seksualiteit en voortplanting, wat in de ogen van Stockman ontoelaatbaar is.

Helemaal te gek wordt het als hij naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (4.12.1948) verwijst die volgens hem gebaseerd is op het joods-christelijk mensbeeld!(sic) Hij citeert art. 16 dat stipuleert dat *mannen en vrouwen van huwbare leeftijd het recht hebben om*

te huwen en een gezin te stichten... (En verder:) Het gezin is de natuurlijke en fundamentele groepseenheid van de maatschappij en heeft het recht op bescherming door de maatschappij en de staat.

Nu is de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens voor de vrijzinnige humanist als het ware een 'grondwet' die de menselijke waardigheid als fundament neemt en een aantal inherente rechten formuleert die aan alle mensen, ongeacht individuele verschillen, in gelijke mate toekomen. (3) Het klopt dus dat mannen en vrouwen het recht hebben te huwen, doch er wordt nergens gesteld dat het huwelijk de enig mogelijke (of verplichte) maatschappelijke samenlevingsvorm is.

Stockman schrijft dat de congregatie van het Katholiek Onderwijs op 2 februari 2019 een tekst uitgaf met de vraag heel voorzichtig en voldoende kritisch om te gaan met de genderideologie en waarin gewezen wordt op een aantal pertinente **gevaren** die deze ideologie inhoudt. Het Vaticaan waarschuwt dat via de genderideologie een totaal nieuwe antropologie ontwikkeld wordt die afwijkt van de christelijke mensvisie. Vanuit joods-christelijk (4) standpunt, zo stelt Stockman verder, zien we de mens geschapen door God als man en vrouw met de roeping gemeenschap te vormen en vruchtbaar te zijn. De band met de Schepper wordt totaal verloochend vanuit de stelling dat de mens zichzelf kan scheppen als man, vrouw of neutraal. Door het unieke van een gezin tussen een man en een vrouw te verwerpen vernietigt men wat **van oudsher de basis vormde van de maatschappij**. Door adoptierecht te verlenen aan koppels van hetzelfde geslacht ontnemen men de kinderen een normale vader-moederrelatie. Katholieke scholen moeten in de lijn blijven met de leer van de Kerk op het gebied van haar visie op het gezin en de seksualiteitsbeleving en (deze scholen) dienen dan ook

alles in het werk stellen om een visie op mens en maatschappij te blijven ontwikkelen. De Kerk moet haar 'profetische' rol spelen in de maatschappij om **de waarheid te verkondigen en om af te keuren wat met de waarheid niet strookt**.

We kunnen ons terecht ergeren aan deze vrouwonvriendelijke, fundamentalistische meningen – want het blijven tenslotte meningen – van een fanaticus die van zichzelf overtuigd is **de** waarheid te bezitten, (want andersdenkenden dwalen). Of we kunnen lacherig onze schouders ophalen bij het lezen van deze oer-conservatieve voorschriften, die door de moderne westerse gelovige al lang niet meer worden nageleefd.

Dergelijke uitspraken zijn echter geen laatste stuip trekkingen van een uitstervende soort. Zoals ik reeds eerder in Zoeklicht (sept/okt. 2019) schreef winnen ultra-katholieke organisaties in Europa aan invloed om de wetgeving op ethisch gebied aan te passen.

Met de notie van zelfbeschikking hebben deze ultra-katholieke organisaties het dus heel erg moeilijk. Zelfbeschikking wordt door hen niet beschouwd als een humane invulling van een grondrecht maar wordt ongenueanceerd gekoppeld aan absolute vrijheid. Wie zegt dat zelfbeschikking ongebreideld is? Vanuit een vrijzinnig humanistische visie op de mens impliceert het het recht van de mens om, met respect voor de anderen, zelf te denken en keuzes te maken.

Tinneke Beeckman heeft gelijk als ze schrijft dat je tegenover intolerante mensen alvast niet tolerant hoeft te zijn en je wel moet ingrijpen als een fundamentalist elk afwijkend (on)geloof met geweld bestrijdt.

Verder, besluit ze, kun je je afvragen in welke mate je vanuit een christelijk heilsverhaal wilt blijven denken.

© ImageDesk.be/Lieven Van Assche

(1) Generaal-overste René Stockman kwam recentelijk nog in het nieuws met zijn afwijzende reactie op het standpunt van de organisatie Broeders van Liefde in België in verband met het toelaten euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden. Rome besliste daarop dat de twaalf psychiatrische instellingen van de organisatie in België niet langer als katholiek beschouwd werden. Stockman, hevig tegenstander van euthanasie, stelt – op basis van canoniek recht – dat het patrimonium van de organisatie tot de kerkelijke eigendommen behoort en probeert de middelen (gebouwen en geld) te recupereren. Het gaat dus weer eens om geld.

(2) Er is in al die eeuwen nog niets veranderd, het begon al met Eva die in de appel beet.

(3) Peter Algoed: 'Vrijzinnig Humanisme.' (Uitgave Geuzenhuis Gent 2014.)

(4) Nu mag het christendom ontstaan zijn uit een joodse sekte, er is beslist een opmerkelijk verschil tussen de joodse traditie enerzijds en de christelijke traditie anderzijds. We mogen niet uit het oog verliezen dat de christenen de hevigste protagonisten van het antisemitisme waren. Het waren immers de Joden die Jezus van Nazareth hadden vermoord. De term joods-christelijk werd sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog gebruikt, nadat de gruwelen van de Holocaust bekend werden.

Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

UPV NAMIDDAGEN KORTRIJK NAJAAR 2020

VEILIGHEID EN CRIMINALITEIT.

DINSDAG 8/09 MET PROF. JELLE JANSSENS

"Veiligheid en criminaliteit zijn hot topics: sla de krant open, kijk naar het nieuws en je wordt ermee geconfronteerd. Wat weten we echter over veiligheid en criminaliteit en welke fenomenen vormen vandaag de grootste uitdaging? Wat betekent de verschuiving van 'visible impact crimes' naar 'hidden impact crimes' zoals extremisme, cybercriminaliteit en ondermijnende criminaliteit? Als criminoloog, onderzoekt prof. dr. Jelle Janssens deze thema's en neemt hij ons mee naar de donkere kanten van onze samenleving." ...

BRU:TECTURE

DINSDAG 13/10 MET KEN DE COOMAN

De mee door Ken De Cooman opgerichte BC Architects en BC Studies hebben wereldwijd een stevige reputatie verworven door hun expertise in het bouwen met lokale materialen. Daarbij doet BC Studies het onderzoekswerk, dat dan door BC Architects in de praktijk omgezet wordt. Hun werk is gepubliceerd in onder meer The Architectural Review, Deze en en Archdaily.

HET AANZETTEN TOT HAAT

DINSDAG 10/11 MET PROF. EM. JEAN-JACQUES AMY

Haat is een sterke drijfveer wat betreft denkwijzen en gedragingen bij de mens. Onophoudelijk en in alle samenlevingen heeft zij op de voorgrond gestaan. Doctrines en denkpatronen gebaseerd op deze drijfveer hebben talrijke volgelingen; hun simplistische leuzen werken in als sterke lokroepen. De rode draad van deze uiteenzetting, m.n. de stelling dat haatzaaien niet tot het domein van vrijheid van uitdrukking behoort, wordt gestaafd aan de hand van enkele onthullende historische voorbeelden. De juridische reglementering van haattoespraken is een ingewikkelde zaak: de interpretatie van opiniemisdrijven is grotendeels subjectief en wordt derhalve vaak in vraag gesteld.

KLIMAATVERANDERING. EEN VOLGENDE CRISIS?

DINSDAG 08/12 MET PROF. BERNARD MAZIJN

Tijdens de lezing geeft de spreker eerst duiding bij 'het energie- en klimaatstelsel' aan de hand van internationale rapporten. Hij licht hierbij de stand van zaken toe inzake wetenschap én internationale onderhandelingen. Het streven naar een duurzame ontwikkeling van onze samenleving om een crisis te vermijden of in te perken staat hierbij centraal. Hij zal wel waarschuwen om de complexiteit bij een plan van aanpak niet te onderschatten: wanneer dit niet doordacht gebeurt, dan kunnen er andere problemen ontstaan voor mens en natuur. Net als bij de coronacrisis is de boodschap aan politici: 'Luister naar de wetenschap.'

Inschrijven via info@vcmozaiek.be

Inkom: 5 euro (incl. koffie of thee)

i.s.m. vormingplus Midden en Zuid West Vlaanderen

Een persoonlijk Corona-verhaal.

Het is geen lente geweest als andere jaren. Dat is een understatement dat als een paal boven water staat. COVID-19 of het Corona-virus hebben ons leven duchtig daar elkaar gegooid. En zal dit nog enige tijd verder beheersen.

De beleving van deze situatie is langs een groepsgebeuren. Bepaalde groepen mensen/bedrijven worden verplicht bepaalde richtlijnen te volgen en zo hun leven anders te gaan inrichten. Maar het is ook een persoonlijke ervaring. En elkeen gaat anders met de lock-down om.

Ik heb de quarantaine redelijk goed doorgemaakt (als we er al uit zijn, maar het licht schijnt in de duisternis...). Basic is dat we moeten handelen om zo weinig mogelijk verspreiding van het virus in de hand te werken. En dit begint voor een groot stuk bij ons zelf. De richtlijnen die ons worden opgelegd zijn niet min en doen ons pijn in onze gewoontes en manier van leven. Maar ik ben er van overtuigd dat de specialisten met recht en reden deze beperkingen voorstellen. Het is aan de politiek dan om deze zaken aan ons door te geven, verbonden in regeltjes en dergelijke meer. En het is voor hen ook geen klein bier om dat over te brengen. Uit elke hoek komen drukingsgroepen opzetten om hun werkveld goed te bedienen. Ook begrip voor deze mensen. Pasklare antwoorden en oplossingen zijn er niet.

Ik heb mij ook zo goed als mogelijk aan de richtlijnen gehouden: 'blijf in je kot',

beperk je verplaatsingen en contacten met de omgeving. Ik loop rond met een mondkemper indien nodig. Het gaat hem hier over burgerzin. De besmetting gebeurt heel vlug én in beide richtingen. Je kunt zowel anderen gaan besmetten, als dat anderen jou opzadelen met het virus. Het is dus zeker een teken van burgerzin om dit te volgen. We zeggen bij elke communicatie: hou je én je omgeving goed en veilig!

Maar quarantaine speelt toch in op ons. Ik spreek dan voor mezelf. En ik ben zeker dat ik mij in een 'bevoorrechte' positie bevind: ik ben nu ongeveer 2,5 jaar alleen. Het 'alleen' zijn thuis is voor mij minder zwaar dan bij anderen. Ik ben het al een beetje gewoon. Ik heb ook mijn dagelijkse bezigheden. Je kweekt een dagelijkse routine met een overwogen strategie. En heel belangrijk: ik moet niet vrezen voor tijdelijke werkloosheid of ontslagen te worden. Mijn baas loopt ook geen risico failliet te gaan door het gehele gegeven. Niet onbelangrijk !!!

Maar het verenigingsleven is volledig plat gevallen. Mozaïek is potdicht tot na de vakantie. Dus vallen er heel wat bezigheden weg. De eerste weken waren er nog de regelingen te treffen om de voorziene activiteiten af te zeggen of te verplaatsen. Ook het verwittigen van de leden en zo nam wat tijd in beslag. Maar dit is nu geregeld en is die drukte weggevallen. En kwam er dan dat zwarte gat? Ik heb natuurlijk ook mijn huis aan de kant

gebracht, ik heb een aantal klusjes dan toch kunnen uitvoeren en/of afwerken. Ik denk dat dit wel voor heel velen telt, om niet te zeggen voor iedereen. Een probleem hierbij was wel dat ik op de duur geen materiaal kon gaan bij halen indien nodig: de doe-het-zelf-zaken waren ook dicht. Dus bleven er weer zaken halfweg op de werkplank liggen. Maar is dit een dramatisch probleem?

Ik ben geen voorstander van het teleshoppen of webwinkels. En die zijn dan weer in handen van gigantische bedrijven. Als het niet nodig is dan doe ik er niet aan mee. Lokaal winkelen is iets dat mij vroeger al aansprak en nu des te meer. Ik plan mijn aankopen dan ook zo. Ik stel me ook andere vragen: is het nodig dat ik dit product nu moet aankopen? Kan ik het nog wat zonder dat? Volgende week wordt het misschien wel weer mogelijk te doen.

Maar toch is er een groot gemis. Het contact –fysisch- is er niet meer. De elektronische middelen lenigen een deel dit tekort, maar enkel een beetje symbolisch. Skypen, Whatsappen, Facebook (ja nu toch ook !!!), het zijn mooie dingen. Maar dit menselijk contact, die knuffel, elkaar eens goed vastpakken, ... is er niet meer. En dat mis ik !!! Misschien is dit een van de grootste ervaringen. Mensen niet meer kunnen ontmoeten... Daar worstelde ik toch regelmatig mee.

En wat zal deze ganse situatie ons

bijbrengen? Zullen we er iets uit leren? Dat zijn 2 vragen die we niet uit de weg mogen gaan. Ik antwoord er "JA" op. Dit is mijn mening. Ik ga er alvast iets mee doen. Iets? Verschillende dingen. Dingen die elkaar misschien hier en daar tegen spreken. Maar die in mijn ogen zullen moeten.

Een eerste zaak is dat we meer moeten gaan nadenken over ons consumptiepatroon. Het lokaal kopen en handelen is heel belangrijk. Naar de lokale winkelier of superette gaan. Die Carrefour's of Sparwinkels zijn veelal ook lokale mensen. En dan kom ik in conflict met mijn gevoel om mensen een ondersteuning te geven die in het buitenland/ derde wereld moeten kunnen overleven met hetgeen ze voor ons proberen te produceren. Maar dan weer een volgend conflict: de ecologische voetafdruk om die producten naar hier te brengen. Een klein voorbeeld hier zijn de Keniaanse boontjes in onze winkelrekken: we helpen natuurlijk de boeren aldaar (voor een stuk), maar verpesten het luchtruim om ze naar hier te brengen. En we ontzeggen onze lokale landbouwers eventueel een sneetje kaas op hun boterham. En dan maar zagen dat Europa moet subsidiëren. Maar papaya en avocado zijn momenteel helemaal uit den boze voor mij.

Dit ene voorbeeldje in verband met groenten/fruit is een stuk tekenend voor mijn dilemma's hier en daar. En denk ik maar aan mijn eigen persoontje en

omgeving. Ik herhaal dan ook wat ik iets hoger zei: ik kan dan ook alle begrip opbrengen voor de mensen die ons nu door deze materie moeten loodsen. Het afwegen van belangen in alle opzichten is een heel moeilijke trip. 'Goed doen' voor elkeen en elke groep is niet mogelijk. Er zullen altijd conflicterende belangen zijn: economisch, ecologische en menselijke. Het is misschien een open deur intrappen. Maar we zullen moeten tot een vergelijk komen. Niet alles op een kant gooien. Opteren om de handel en economie weer in gang te trekken is uiteraard een belangrijke zaak, maar niet heiligmakend. De aandacht voor het menselijke mag niet uit het oog worden verloren. Het goed gevoel van mensen is even belangrijk, misschien nog meer. 'Gelukkige' mensen kunnen dan weer beter presteren en functioneren en zo de economie weer op poten zetten. Maar ze zorgen dan ook voor een betere maatschappij.

Om die 'gelukkige' mensen te krijgen moeten we zorgen dat de gevolgen van besmetting zo min mogelijk zijn. We hebben een fantastisch sociaal systeem. Het kost ons veel zegt men. Maar we krijgen er gigantisch veel voor terug. Het solidariteitsprincipe draagt hier heel veel aan bij. Tientallen jaren werd hier aan gewerkt. Het laat toe om de minderbedeelden en mensen die een tijdelijke 'dip' hebben, een hulp te bieden en zo een volwaardiger leven te bieden. Niet alleen voor wie het zich kan permitteren. En

dat is een tweede gegeven dat ons door Corona wordt geboden. Laat er ons dus voor zorgen dat dit systeem van solidariteit niet wordt afgebouwd.

Als er dan nog een 'les' te trekken valt uit deze situatie is het feit dat we allen vanuit ons eigen persoontje kunnen meewerken aan het goed voelen en zijn van elkeen. Onze overheid heeft de opdracht op de grotere schaal te zorgen voor de nodige solidariteit. Maar ook wij hebben een opdracht: wij moeten onze ogen en oren openhouden voor wat gebeurt in onze omgeving. Ook op het kleine, lokale vlak kunnen we veel doen. Het zijn soms net die kleine dingen die mensen een duwtje in de rug kunnen geven. Op de eerste plaats is er voor te zorgen dat elkeen voldoende en goed kan eten. Lege brooddozen als er weer naar school kan worden gegaan, mogen niet meer voor komen. Maar daarnaast zijn er nog zaken die bijdragen tot een beter gevoel: een gezin die de was niet kan doen omdat er geen wasmiddelen voor handen zijn, daar moet we ook oog voor hebben. Er goed uitzien draagt ook bij tot het zich goed voelen. Als enkeling kunnen veel doen voor onze samenleving. Solidariteit is de boodschap om de gevolgen van deze crisis samen te overleven.

Met een positief gevoel voor de toekomst,
Filiep Vande Wiele

AFSCHEID NEMEN IN TIJDEN VAN CORONA

In het huisvandeMens werken we samen met begrafenisondernemers en met het crematorium in Kortrijk. Zij maken deel uit van een essentiële beroepsgroep waaraan velen niet meteen denken. Hoe ervaren zij afscheid nemen in tijden van corona?

Tijdens de coronamaatregelen blijven vrijzinnig humanistisch consulenten afscheidsplichtigheden voorbereiden en uitspreken. Ook voor het huisvandeMens behoort dat tot de essentiële taken. In het begin van de crisis mochten vijftien aanwezigen de uitvaart bijwonen, sinds begin deze week (nvdr 25 mei) dertig. Een plechtigheid uitspreken voor zo weinig mensen met telkens anderhalve meter tussen hen, voelt heel bevreemdend. Oppassen voor het virus neemt haast de bovenhand op hetgeen waarvoor je daar – met veel beperkingen – samen bent. Door het hogere aantal overlijdens hadden de begrafenisondernemers en de medewerkers van het crematorium de handen vol. De piek is intussen wat voorbij, maar de druk blijft zeker. Dit ook door de vele extra veiligheidsmaatregelen waaraan ze moeten voldoen. Bovendien komen ze in contact met nabestaanden die amper afscheid kunnen nemen van hun geliefden. Mensen die pas bij hun dierbaren in het ziekenhuis mochten enkele uren voor hun dood. Onvoorstelbaar en toch is het de werkelijkheid. Of andere schrijnende situaties, zoals een begrafenisondernemer vertelde: *‘Een licht dementerende vrouw die in een WZC verbleef, begreep niet dat*

ze haar negen kinderen, die beurte- lings en dagelijks op bezoek kwamen, niet meer mocht zien. Ze stierf van verdriet...’ Een andere ervaring: *‘Een zoon en zijn moeder hadden een afspraak bij de begrafenisondernemer om het afscheid van zijn vader, de avond ervoor gestorven aan het coronavirus, te regelen. De volgende ochtend, amper enkele uren na haar man, bleek ook de moeder overleden aan het coronavirus.’*

Door de maatregelen kiezen veel families om de dienst uit te stellen. De sector vermoedt dat van uitstel vaak afstel zal komen, om de wonden niet weer open te halen. De vrijzinnig humanistische plechtigheden die plaatsvonden, bereidden de consulenten voor met de nabestaanden via telefoon of online communicatie. Ook dat is aanpassen, maar het lukt.

Met de begrafenisondernemers en het crematorium delen we zelfs de volgende ervaring: *‘De afscheidsdiensten in deze moeilijke tijd zijn ook intenser en emotioneler. De nabestaanden proberen meer zelf te doen. Zo zeiden bijvoorbeeld de 12 aanwezigen tijdens een dienst elk iets vanop hun zitplaats.’* Voor de nabestaanden primeert het afscheid op het virus. Begrijpelijk, en gelukkig maar, het is al

zo moeilijk. Intussen zorgen de begrafenisondernemers en het crematorium voor de nodige veiligheidsmaatregelen. Nochtans merken begrafenisondernemers dat mensen zich onveilig voelen in hun buurt. Daarvan getuigen: *‘Wanneer mensen een lijkwagen zien, houden ze meteen hun hand voor hun mond, bang om besmet te worden...’* En: *‘Ik durf als begrafenisondernemer niet meer naar de Delhaize in mijn eigen gemeente te gaan...’* Begrijpelijk, en toch... Ze verdienen alle erkenning voor de flexibiliteit waarmee ze hun essentiële beroep uitoefenen in deze moeilijke coronatijden.

MA'BLUES CAFÉ

Mensen ontmoeten en muziek zijn 2 zaken die ons nauw aan het hart liggen en zijn enkele van onze kernbedoelingen. Het eerste hebben we enkele maanden moeten missen maar nu zou het stilaan weer moeten kunnen. Na de vakantieperiode gaan we elkaar weer zien en horen. Met muziek nemen we weer de draad op. Samen met Manuelle en enkele vriendinnen nodigen we u uit op een maandelijks evenement waar elkaar ontmoeten in de picture staat. Date and place: Mozaïek, elke 2e zondag van de maand, vanaf 18.00h.

De events staan in het kader van de Blues- en Soulmuziek. Beide genres spreiden veel emoties en warmte uit, maar ook veel ambiance. Manuelle helpt je verder op muzikaal vlak die avonden. Binnen deze genres kunnen thema's worden uitgewerkt waar rond elke avond wordt gedraaid.

Noteer **zondag 13/09/2020 vanaf 18.00h** alvast in je agenda. Verdere info komt er in het volgende Zoeklicht.

Van harte welkom !!!

Ma'Blues team

PS: Ma'Blues Café wordt georganiseerd onder de vleugels van HV Kortrijk en Mozaïek, met de steun van IMD Brugge en de provincie West-Vlaanderen.

Activiteiten uit de regio // UPV Waregem

Vrijzinnig Centrum Poincaré
Stormestraat 131/18
8790 Waregem

UPV NAMIDDAGLEZINGEN

WAREGEM NAJAAR 2020 I.S.M. CC DE SCHAKEL

OVER DE INVLOED VAN VERPAKKING OP VOEDSEL

DONDERDAG 22 OKTOBER 2020 OM 14U

MET DR. LEO GOEYENS

De invloed van de verpakking op het voedsel dat erin zit, is een thema dat bij heel veel mensen leeft en hen soms wat paranoïde lijkt te maken. Dr. Leo Goeyens deed onderzoek naar de invloed van de chemische stoffen in verpakkingen op de inhoud ervan en bespreekt enkele opvallende voorbeelden. Hij behandelt het thema ook in een boek, dat ter plaatse te koop is voor wie er meer over wil lezen.

Locatie: vc Poincaré, Stormestraat 131/18, 8790 Waregem
Inkom: 5euro (incl. koffie of thee)
Inschrijvingen: www.ccdeschakel.be

200 JAAR HOMEOPATHIE

DONDERDAG 19 NOVEMBER 2020 OM 14U

MET FILIP VAN BEURDEN, INGENIEUR,
BEDRIJFSLEIDER, ACTIEF LID VAN SKEPP

Voor zijn boek "200 jaar homeopathie" verdiepte Filip Van Beurden zich in het wetenschappelijk onderzoek naar de werking van homeopathie en spitte de herkomst en geschiedenis van de nepwetenschap uit. Hoe het (niet) werkt, legt hij heel aanschouwelijk uit, namelijk door voor jullie ogen een heel duur homeopatisch geneesmiddel te produceren. Dat wil je natuurlijk niet missen...

Locatie: cc de Schakel, Schakelstraat 8, 8790 Waregem
Inkom: 5euro (incl. koffie of thee)
Inschrijvingen: www.ccdeschakel.be

Zonder vrijwilligers zijn onze azalea's maar gewoon plantjes

Word ook vrijwilliger en
verkoop mee azalea's
op 18, 19 of 20 september

Registreer je op
plantjesweekend.be
#plantjesweekend

Het Plantjesweekend voor
Kom op tegen Kanker

De Covid-19 crisis is zo ingrijpend dat je bijna zou vergeten dat er nog andere zaken zijn die onze aandacht verdienen. We begrijpen uiteraard dat de corona-epidemie nu prioritair is. Tegelijk zien we de ingrijpende gevolgen voor mensen met kanker: veel lopende kankeronderzoeken zijn momenteel stilgevallen. Er komen miljoenen euro's minder binnen aan giften van donateurs en actievoerders, terwijl die samen de motor vormen van de strijd tegen kanker in Vlaanderen.

Veel mensen willen iets doen voor een ander. Dat is hartverwarmend. We voelen nu hoe kwetsbaar we zijn en hoe hard we elkaar nodig hebben. Dat geldt zeker ook voor kankerpatiënten en hun families. Kom op tegen Kanker wil er voor hen kunnen blijven zijn. De zorg voor vele duizenden kankerpatiënten mag niet achteruitgaan.

Daarom doen we een warme oproep om jullie ook dit jaar in te zetten voor het Plantjesweekend. De 26ste editie vindt plaats op 18, 19 en 20 september.

Veiligheid boven tijdens het Plantjesweekend!

We kregen enkele vragen over het Plantjesweekend en de coronacrisis. Daarom beantwoorden we ze graag ook hier.

Kan het Plantjesweekend doorgaan?

Het antwoord nu is 'ja'. We hebben er goede moed en vertrouwen in dat we tegen het derde weekend van september - over goed twee maanden - op een veilige manier azalea's kunnen verkopen.

Hoe maken we het Plantjesweekend zo veilig mogelijk?

Wij werken aan een alternatief draaiboek, een plan B zeg maar waarbij we alle geldende maatregelen respecteren. Ook Kom op tegen Kanker zal er alles aan doen om de veiligheid van de vrijwilligers en kopers maximaal te garanderen. KOTK stelt handgel, handschoenen en mondklappers ter beschikking. Bovendien willen wij maximaal inzetten op contactloos betalen via smartphone.

Wie wil helpen tijdens het Plantjesweekend 2020 kan voor meer info of om zich aan te melden terecht de comitéverantwoordelijken voor Kom op tegen Kanker Kortrijk:

Pascale Goeminne | Erik Verbeurgt.
056 37 16 15 - kotk@vcmozaiek.be

Tijdens de infovergadering op woensdagavond 26 augustus lichten wij alles verder toe. Afspraak in Mozaïek om 19 uur (Overleiestraat 15a, Kortrijk)

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift
juli - augustus 2020
tweemaandelijks tijdschrift jaargang 45 nr.4

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

